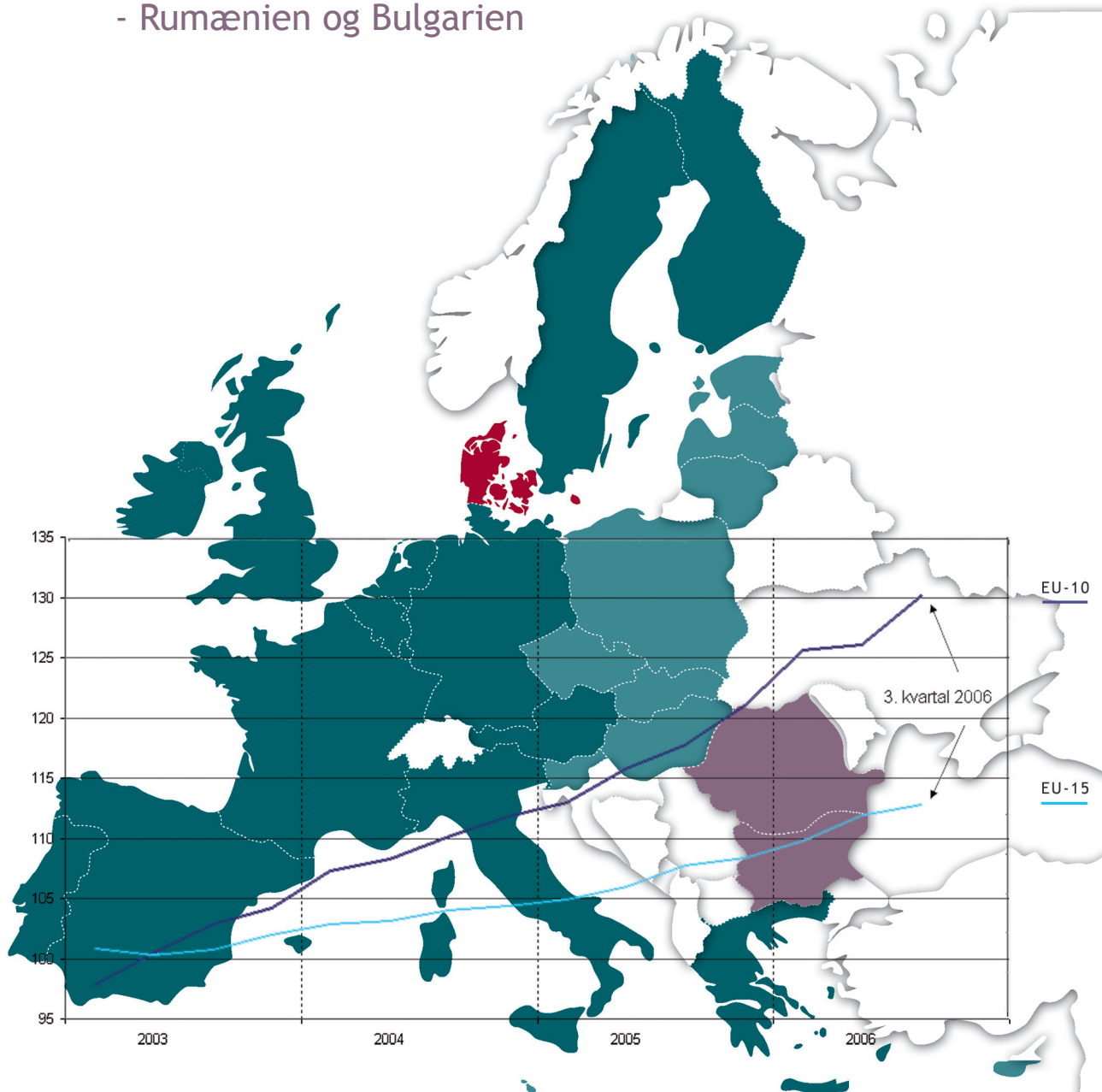

Økonomigruppen

Nøgletal for økonomien i EU

- Danmark
- De 15 EU-medlemslande før udvidelsen
- De 10 nye EU-lande
- Rumænien og Bulgarien

Figuren viser udviklingen i investeringerne i de 10 nye EU-lande (excl. Bulgarien og Rumænien) og de 15 "gamle" EU-lande

"Europa-økonomianalyser"
7. halvårsrapport
Februar 2007

ISSN: 1902-2557

Titel: Økonomien i Europa

Februar 2007

Forord

Hermed udsendes den 7. halvårsrapport om de økonomiske nøgletal m.v. for Danmark, de 15 "gamle" EU-lande og de 10 nye lande, samt Rumænien og Bulgarien. De to sidste lande blev optaget i EU den 1. januar 2007.

Rapporten kaldes for en "Europa-økonomianalyse" og er primært udarbejdet til medlemmerne af Europaudvalget og de fagudvalg samt folketingsmedlemmer, der interesserer sig for eller arbejder med økonomi og økonomisk politik.

I rapporten gennemgås, på en let tilgængelig måde, de vigtigste økonomiske udviklingstendenser indenfor EU's 27 medlemslande. Det er vigtigt, at vi som folketingspolitikere kan få et hurtigt overblik over den økonomiske udvikling både for Danmark og det øvrige EU.

Vi har valgt at lave vores egne beregninger, så man stadig kan vise den økonomiske udvikling særskilt for de 15 "gamle" EU-lande, de 10 nye lande der blev optaget 1. maj 2004 samt for de senest optagne medlemmer (Rumænien og Bulgarien). Hovedsynspunktet er, at det har en selvstændig interesse, at følge med i hvordan den økonomiske udvikling former sig hos vores 12 nye medlemmer efter medlemskabet.

Der er stadig en markant forskel i den økonomiske udvikling mellem de 15 "gamle" og de 12 nye lande med hensyn til for eksempel økonomisk vækst, investeringerne, ledigheden og offentlige finanser. Ingen andre publikationer viser udviklingen indenfor de forskellige "grupper" af EU-lande.

Og her viser vores analyser, at det stadig går mægtig godt med dansk økonomi, men at kapacitetsgrænsen er ved at være nået. Derfor forventes en lavere vækst i 2007 og 2008.

I EU-15 er der endelig ved at komme gang i væksten igen, og ledigheden er nu for alvor nedadgående.

For de 10 nye medlemslande er der også klare lyspunkter med hensyn til økonomisk vækst, investeringer, eksportens udvikling og fald i ledigheden. Der ser også ud til at være fremskridt med hensyn til at få styr på de offentlige finanser.

Nøgletallene for de sidst ankomne medlemslande, Rumænien og Bulgarien ser relativt pæne ud. Den økonomiske vækst og væksten i investeringerne er stabile på forholdsvist højt niveau. Ledigheden er tillige på et pænt lavt niveau på ca. 7-9 procent. De største problemer er udviklingen i betalingsbalancen.

Rapporten er udarbejdet af Økonomigruppen i Folketinget ved chefkonsulent Niels Hoffmeyer og stud. polit. Daria Krivonos.

Med venlig hilsen

Elisabeth Arnold
Formand for Europaudvalget

Indholdsfortegnelse

I. Dansk Økonomi.....	1
• Resumé.....	1
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	2
• Privatforbruget.....	3
• Investeringerne.....	5
• Offentlige finanser.....	6
• Eksport, import og betalingsbalance.....	7
• Ledigheden.....	8
• Priser og lønninger.....	9
• Rente- og aktiekurser.....	11
• Valutakruser.....	12
II. De 15 ”gamle” EU-lande.....	14
• Resumé.....	14
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	15
• Privatforbruget.....	17
• Investeringerne.....	18
• Offentlige finanser(budget).....	19
• Offentlige finanser (bruttogæld).....	20
• Ledigheden.....	21
• Priser og lønninger.....	22
• Rente- og aktiekurser.....	23
• Valutaudviklingen.....	24
III. De 10 nye EU-lande (optaget i EU pr. 1. maj 2004).....	25
• Resumé.....	25
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	26
• Privatforbruget.....	27
• Investeringerne.....	28
• Offentlige finanser(budget).....	29
• Offentlige finanser (bruttogæld).....	30
• Betalingsbalancen.....	31
• Ledigheden.....	32
• Priserne.....	33
• Aktiekursudviklingen.....	34
IV. Rumænien og Bulgarien (optaget i EU pr. 1. januar 2007).....	35
• Rumænien.....	35
• Bulgarien.....	36

Redaktionen er afsluttet den 15. februar 2007

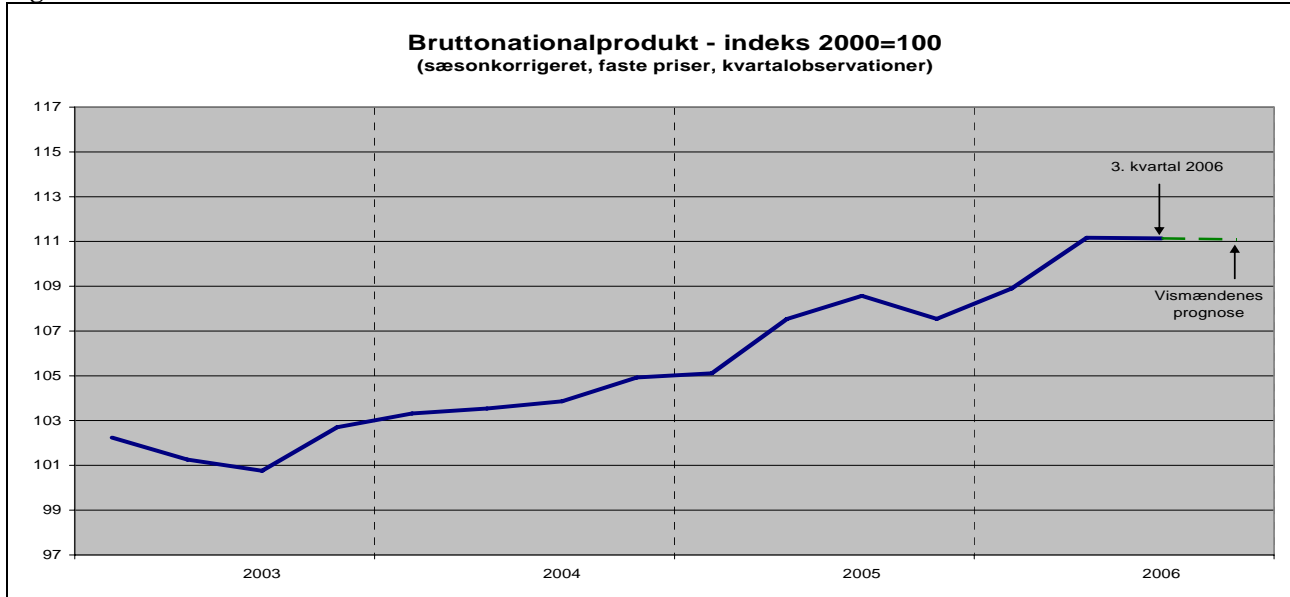
Dansk økonomi – Resumé

- Ved udgangen af 2006 var dansk økonomi på **toppen** med høj økonomisk vækst, ”super-rekordlav” ledighed, stabilt stigende investeringer og rekordvækst i eksporten. Det kan næppe blive bedre.
- Problemet er, at når det går så godt kan det blive svært at holde dampen oppe. Det kan næsten kun gå nedad med den økonomiske vækst; spørgsmålet er bare hvor store justeringerne skal være. Meget afhænger - ikke uventet - af udfaldet af **overenskomstforhandlingerne**.
- Både Vismændene og regeringen forventer i deres seneste prognoser, at **kapacitetsgrænsen** – primært med hensyn til arbejdskraften – er ved at være nået. Væksten vil derfor falde i både 2007 og 2008. Efter alt at dømme bliver det en blød landing.
- **Renten** er langsomt, men sikkert, på vej op. Den generelt lave inflation på 2-2½ procent sætter dog en naturlig **grænse** for rentestigningens størrelse.
- Rentestigningerne påvirker priserne på **ejerboligmarkedet** i nedadgående retning, og det har i sig selv en dæmpende effekt på efterspørgslen.
- De **offentlige finanser** er på toppen med stabile og store overskud, også for 2007 og 2008. På EU-plan har Danmark de største offentlige overskud, og den hurtigste nedbringelse af statsgælden. De offentlige finanser er ikke længere **sårbare** overfor rentestigningerne.
- **Ledigheden** er nu kommer under 4 procent, og der regnes med, at ledigheden vil forblive omkring dette niveau også i 2007.
- Alt i alt tyder meget på, at vi får en **”kontrolleret” nedjustering** af økonomien i 2007 og 2008.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 1

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 1

Forsyningsbalance	2003		2004		2005		Vismændenes prognose		
	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	2006 realvækst	2007 realvækst	2008 realvækst
BNP	0,4	1.401	2,1	1.459	3,2	1.552	3,3	2,1	1,6
Privat forbrug	1,0	667	4,9	709	4,2	754	4,5	3,1	2,4
Offentligt forbrug	0,9	371	1,7	388	1,1	401	0,7	1,3	1,1
Faste bruttoinv.	-0,2	272	5,1	286	9,7	319	11,7	4,2	2,5
Eksport	-1,2	635	2,2	667	7,5	757	11,9	4,6	3,5
Import	-2,0	548	6,9	595	10,7	684	16,4	6,2	4,4

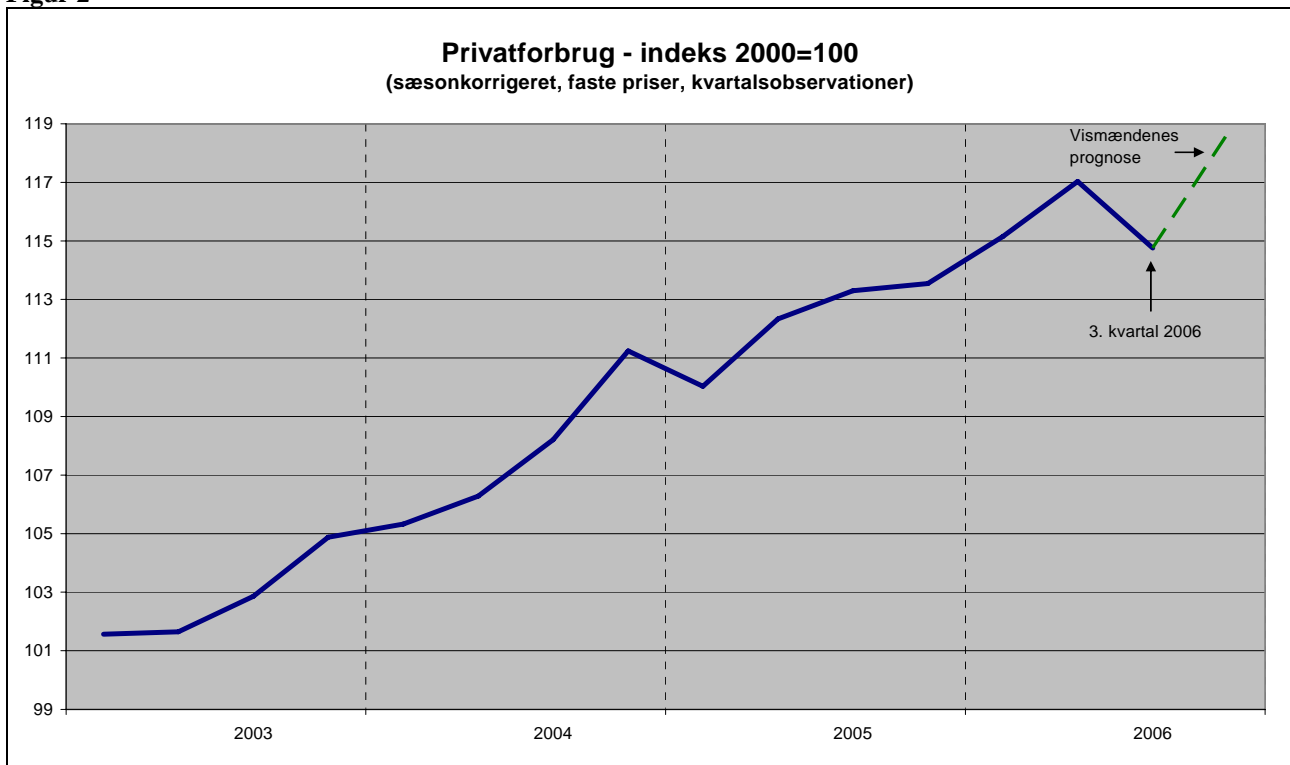
Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

Den høje danske vækst i både 2005 og 2006 er ifølge prognoserne ved at **ebbe** ud, så vi efter alt at dømme får en **blød landing** i 2007 og 2008, med lavere vækstrater. Den forventelige lavere vækst i 2007 og 2008 er dels et resultat af knaphed på arbejdskraft samt lavere vækst i efterspørgselen (privat forbrug, faste bruttoinvesteringer og eksport).

Privatforbruget

Figur 2

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

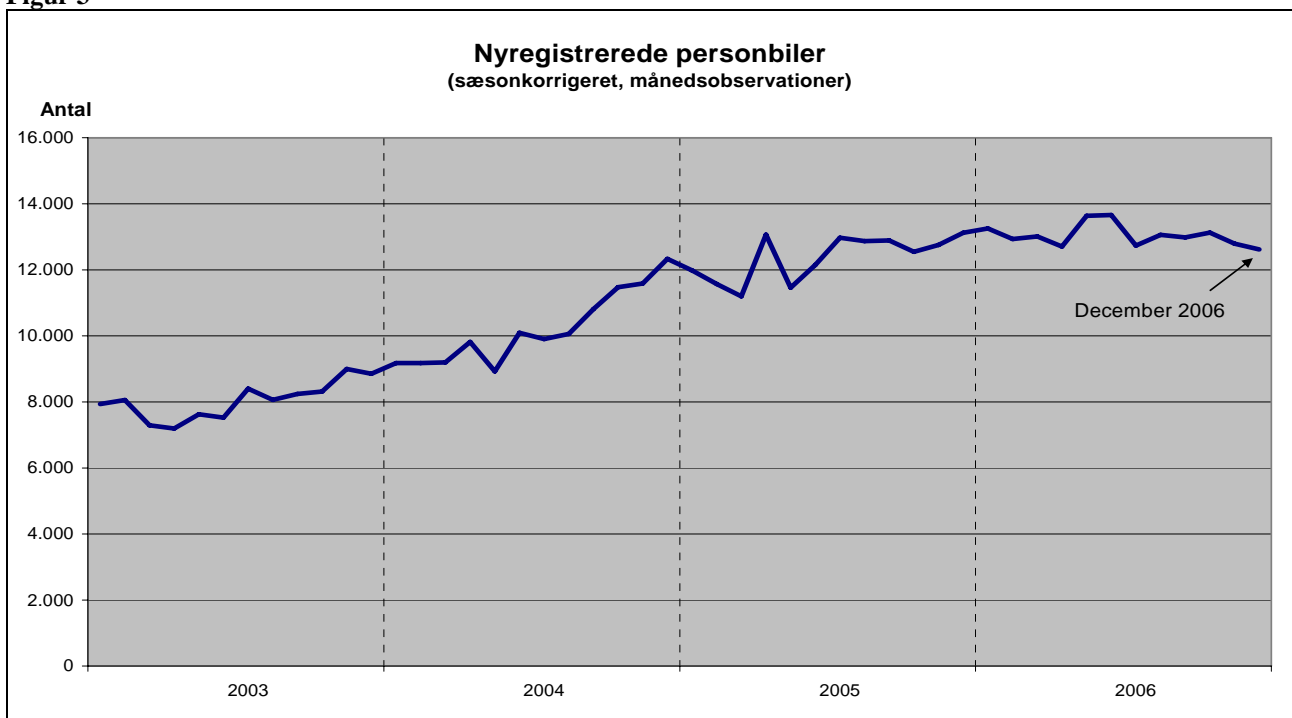
Det samlede **privat forbrug** på ca. 800 mia. kr. i 2006 tog sig et ordentligt dyk i 3. kvartal af 2006, men **samlet set** regnes med en stigning på 4½ procent i 2006. Det betyder, at der må forventes en stigning igen i 4. kvartal af 2006. I **2007** regnes med at privatforbruget flader lidt ud.

Tekst til privatforbruget (figur 3 og 4)

Det samlede antal nyregistrerede personbiler steg kun svagt i 2006. Stigningen var på ca. 5 procent. Der har nærmest været en faldende tendens i købet af nye biler **i løbet** af 2006, og det tyder også på en vis mindre vækst i det private forbrug. I både 2007 og 2008 regner regeringens prognose med et **mindre fald** i bilkøbet.

Detailomsætningen forventes at stige med ca. 5½ procent i 2006, men også her regnes der med faldende vækstrater i 2007 og 2008.

Figur 3

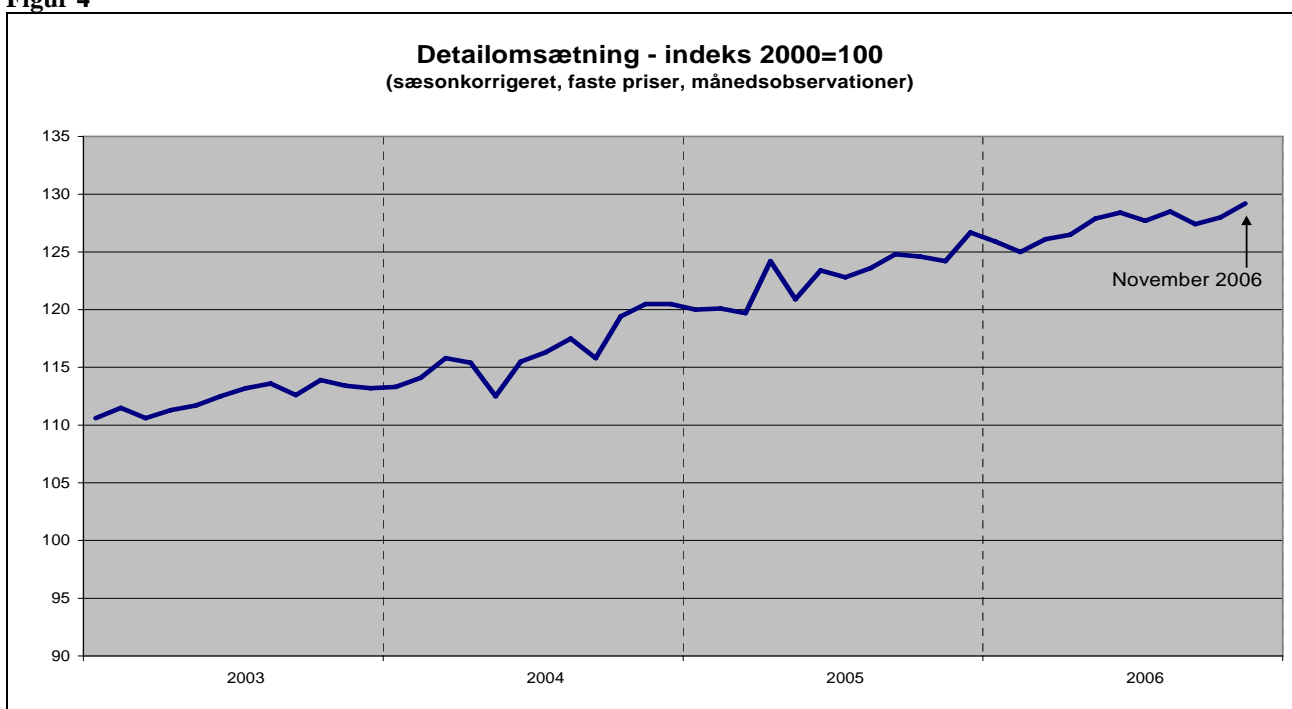
Kilde: Danmarks statistik

Tabel 2

Nyregistrerede personbiler	2003	2004	2005	2006
	96.500	122.544	148.578	156.524

Kilde: Danmarks Statistik

Figur 4

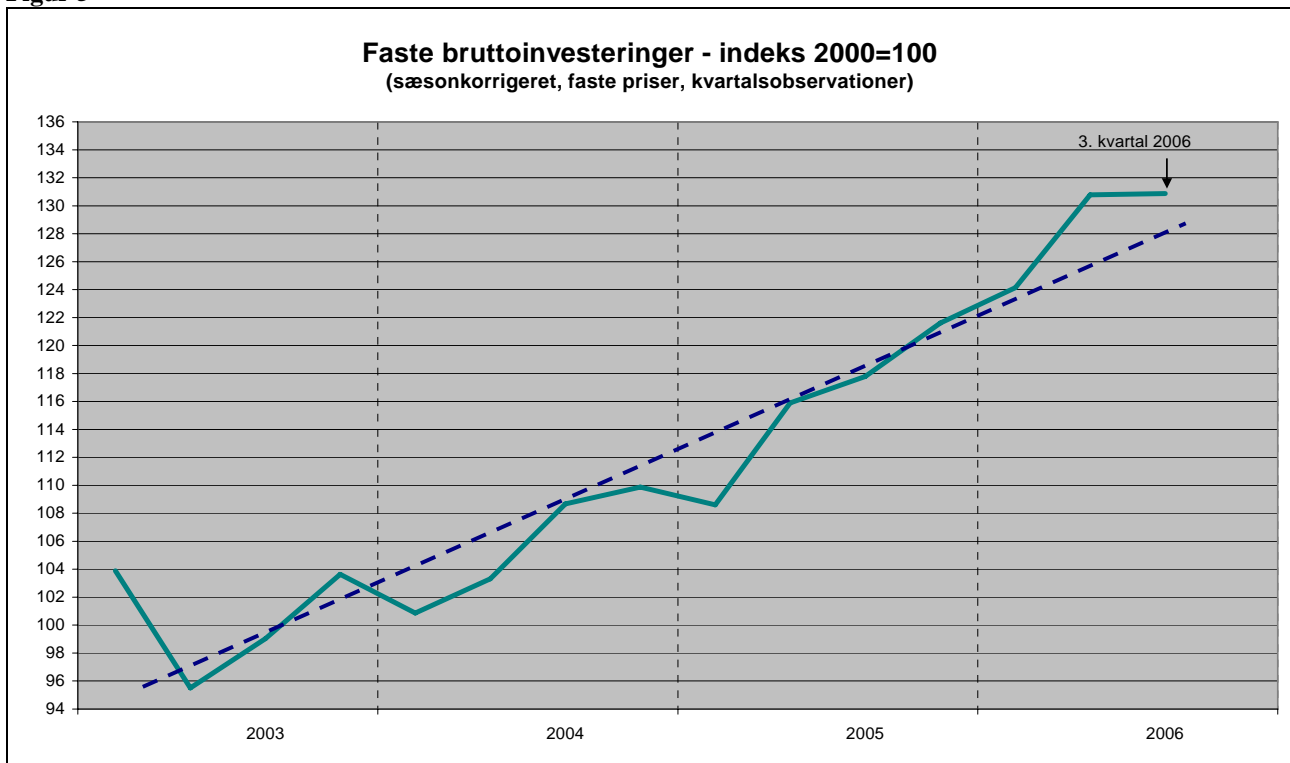
Kilde: Danmarks Statistik

← Se forklarende tekst

Investeringerne

Figur 5

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Den lineære fremstilling er en tendenslinie over udviklingen i de faste bruttoinvesteringer.

Tabel 3

Faste bruttoinvesteringer (mia. kroner, årets priser)				Vismændenes prognose (realvækst)		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Offentlige investeringer	23	26	27	2,0	2,0	2,0
Private investeringer	249	260	292	12,6	4,4	2,5
Heraf boliginvesteringer	68	78	93	9,6	4,8	2,5
Totale faste bruttoinvesteringer	272	286	319	8,3	3,0	1,8

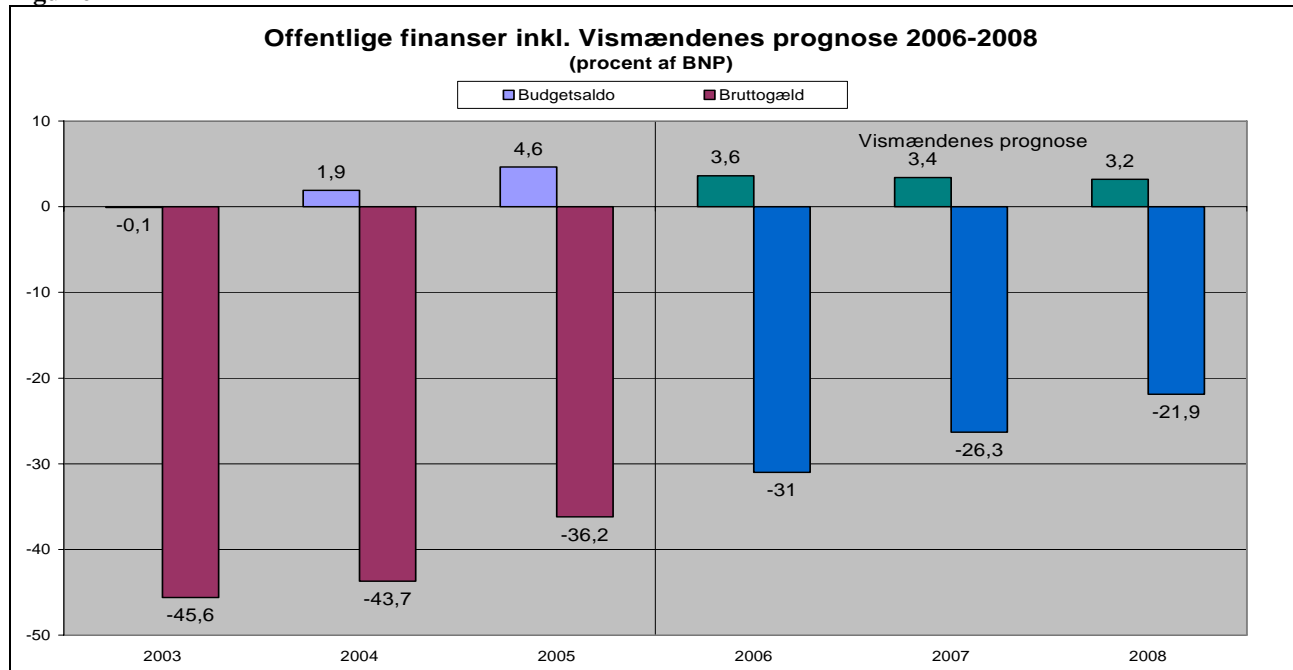
Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

Der har været **fuld fart** i investeringsudviklingen i de sidste tre år med næsten tocifrede stigningsprocenter i de private erhvervsinvesteringer. Det har været med til at bære højkonjunktoren igennem i Danmark. Men i 2007 og 2008 forventes lavere stigninger, som følge af den generelt lavere vækst i samfundsøkonomien.

Offentlige finanser

Figur 6

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

Tabel 4

Offentlig sektor (mia. kroner)	2003			2004			2005			Vismændenes prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Offentligt forbrug	371	388	401	410	419	420						
Løbende overførsler	359	366	368	-	-	-						
Investeringsudgifter	28	33	33	-	-	-						
Drifts- og kapitaludgifter i alt	775	803	820	-	-	-						
Driftsindtægter	766	819	882	-	-	-						
Investeringsindtægter	7	12	10	-	-	-						
Drifts- og kapitalindtægter i alt	773	831	892	-	-	-						
Budgetoverskud*	-1	28	72	58	58	60						
Budgetoverskud (% af BNP)	-0,1	1,9	4,6	3,6	3,4	3,2						
Offentlig ØMU-gæld i DKK*	642	642	562	505	447	388						
Offentlig ØMU-gæld i % af BNP	45,6	43,7	36,2	31,0	26,3	21,9						

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

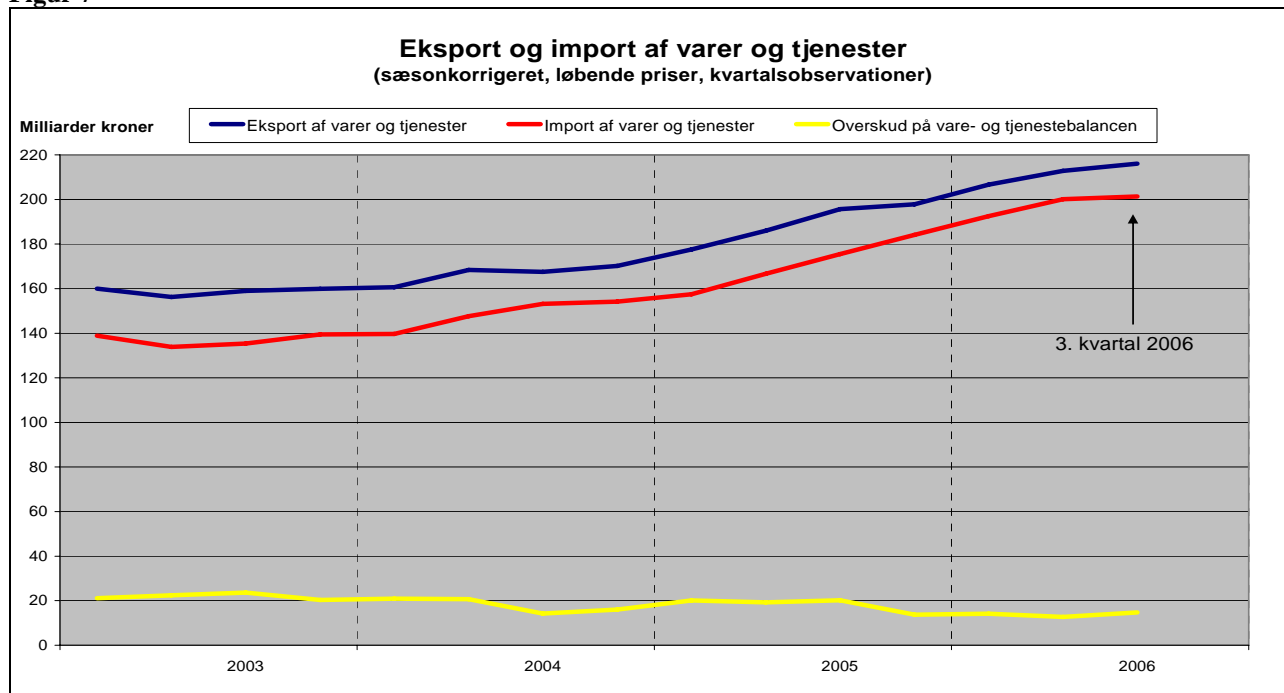
- Budgetoverskud og bruttogæld er **eksklusive** ATP

De **offentlige finanser** fortsætter udviklingen med meget store overskud, der konstant ligger på den ”pæne” side af 50 mia. kr. i 2006, 2007 og 2008. Det betyder at statsgælden nedbringes med rekordfart og nærmest er halveret i løbet af fire år. Det gør også de offentlige finanser **mindre sårbare** overfor rentestigninger.

Eksport, import og betalingsbalance

Figur 7

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 5

Udenrigshandel og løbende poster (mia. kroner)				Vismændenes prognose (realvækst)		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Eksport af tjenester	210	219	261	17,0	5,2	3,2
Eksport af varer	425	448	496	9,3	4,2	3,7
Import af tjenester	174	187	226	12,0	4,9	3,8
Import af varer	373	407	458	18,6	6,8	4,7
Eksport af varer og tjenester	635	667	757	11,9	4,6	3,5
Import af varer og tjenester	548	595	684	16,4	6,2	4,4
Overskud på vare- og tjenestebalancen	88	72	73	46	38	36
Løbende overførsler	-31	-34	-31	-	-	-
Løn og formueindkomst m.v.	-15	0,5	8	-	-	-
Overskud på de løbende poster	42	38	50	40	28	26
Procent af BNP	3,0	2,6	3,2	2,4	1,7	1,5
Udlandsgæld i DKK*	170	83	-36	-63	-78	-92
Udlandsgæld i % af BNP*	12,1	5,7	-2,3	-3,9	-4,6	-5,2

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

* Note: Et minus betyder, at Danmark har et tilgodehavende i udlandet.

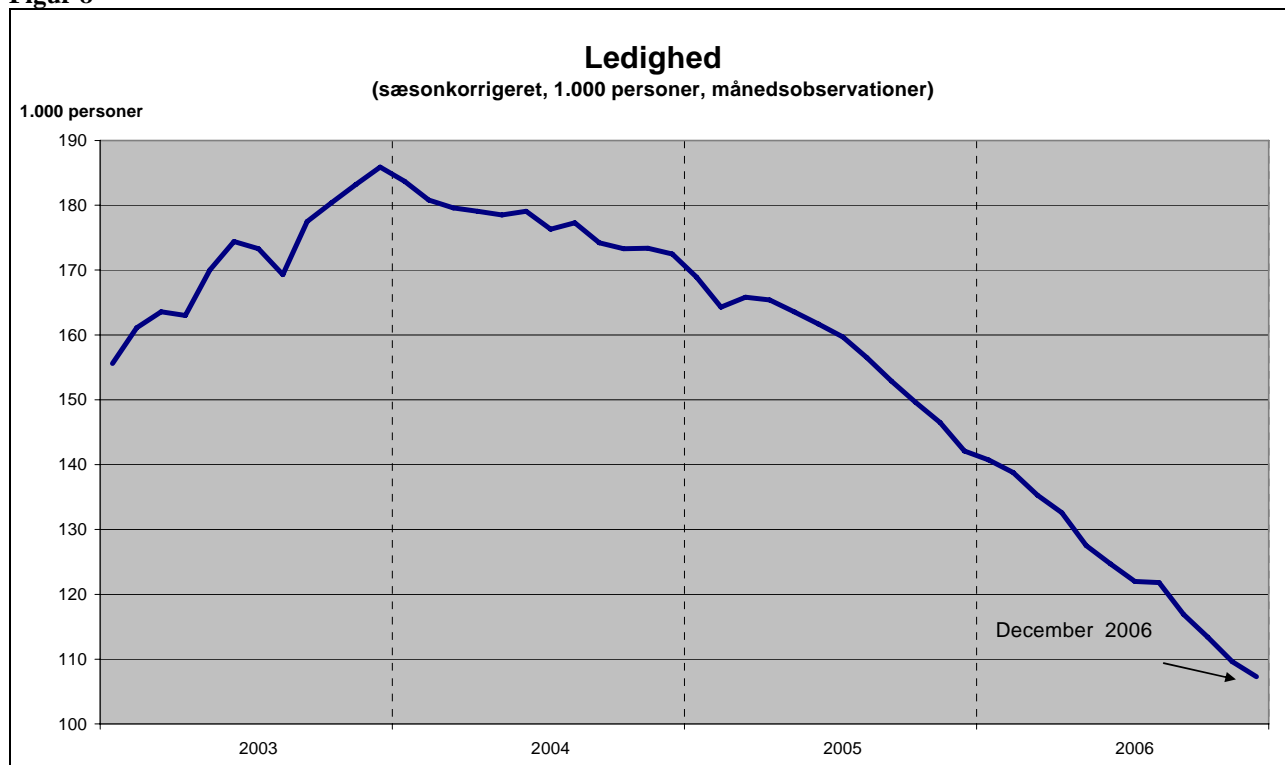
Overskuddet på betalingsbalancen er på vej ned, ifølge **Vismændene**. Selvom eksporten stadig klarer sig pænt – med rekordvækst i 2006 – er der stadig en større vækst i importen og det reducerer overskuddet til 26 mia. kr. i 2008. Det er også interessant at konstatere, at Danmark i 2008 har et **nettotilgodehavende** på ca. 90 mia. kr. i forhold til udlandet.

Tekst til ledigheden (figur 9 og 10)

Ledigheden fortsætter med at falde, og er faktisk ved at nå ned på den **”magiske grænse”** på 100.000 ledige. Ledighedsprocenten er lige under 4 procent. Så lav en arbejdsløshedsprocent findes næsten ikke i nyere tids økonomiske historie. Ifølge **Vismændenes** prognose er vi dog ved et vendepunkt, og ledigheden vil fremover vise en svagt opadgående tendens.

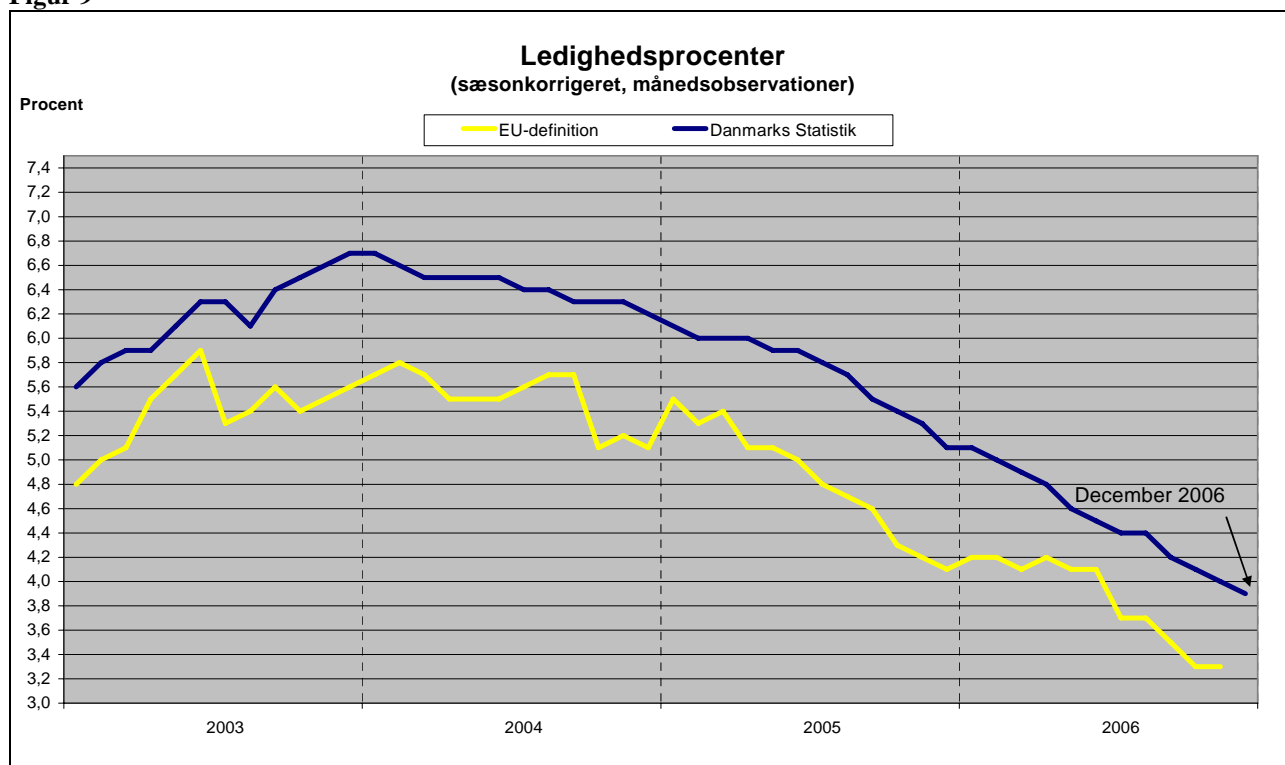
Ledigheden

Figur 8

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Efterår 2006 – December 2006

Figur 9

Kilde: Danmarks Statistik, Eurostat

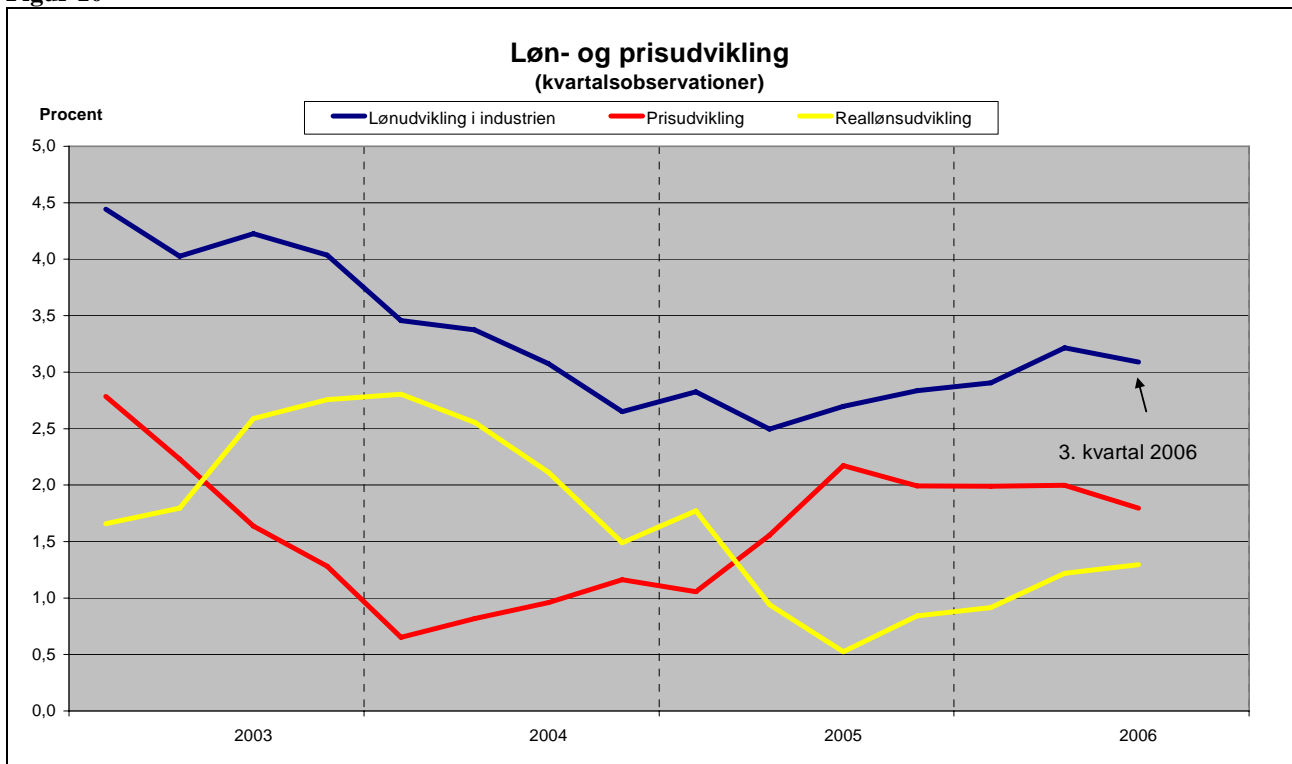
Note: EU's harmoniserede ledighedsbegreb er defineret i Kommissionens forordning 1897/2000 og følger FN's internationale arbejdsorganisations (ILO) normer

← Se forklarende tekst

Priser og lønninger

Figur 10

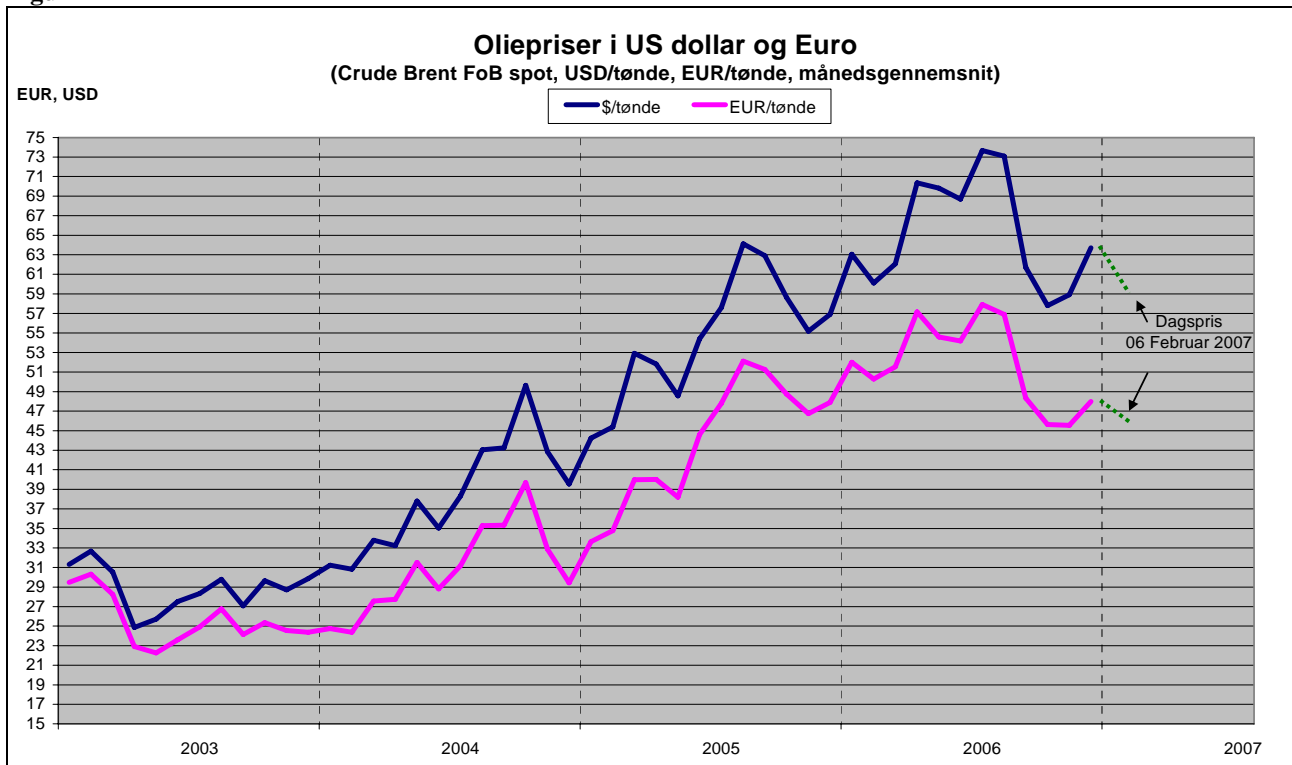
Kilde: Danmarks Statistik, Eurostat

Lønudviklingen i industrien er en smule på vej opad. Fra en stigningssats på ca. 2½ procent i 2005 er lønstigningen på vej op i intervallet 3-3½ procent. Det er efterspørgselspresset der virker. Men samtidig er prisstigningerne på vej ned, og det betyder, at **reallønnen** i det sidste års tid er steget pænt.

Tekst til oliepriser (figur 12 og 13)

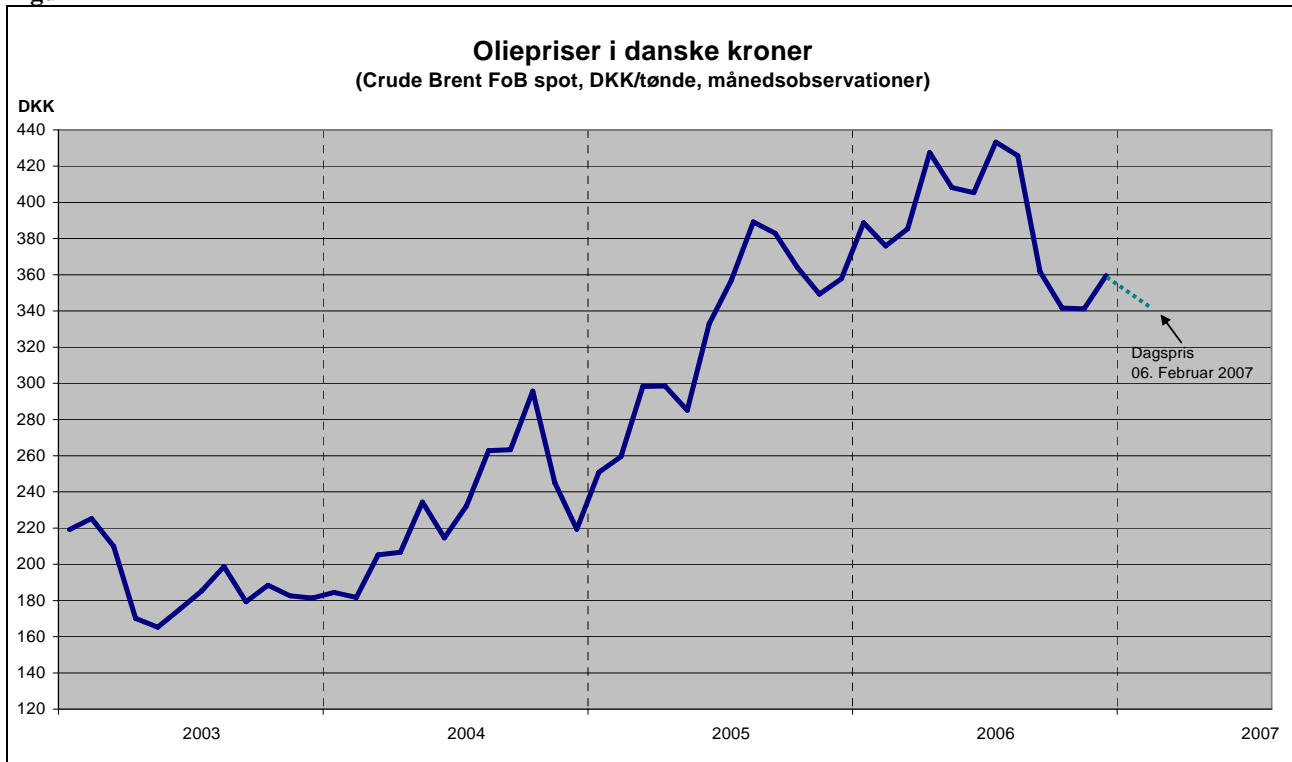
Oliepriserne har taget et ordentligt dyk nedad siden midten af 2006. Regnet i danske kroner er prisen **faldet** ca. 100 kr. pr. tønde. Det er et fald på næsten 20 procent men **prisniveauet** er stadig højt. Som det ses af figuren var prisniveauet omkring 200 kr. pr. tønde i 2003. I 2006 er niveauet næsten det dobbelte.

Figur 11

Kilde: International Energy Agency

Figur 12

Kilde: International Energy Agency

← Se forklarende tekst

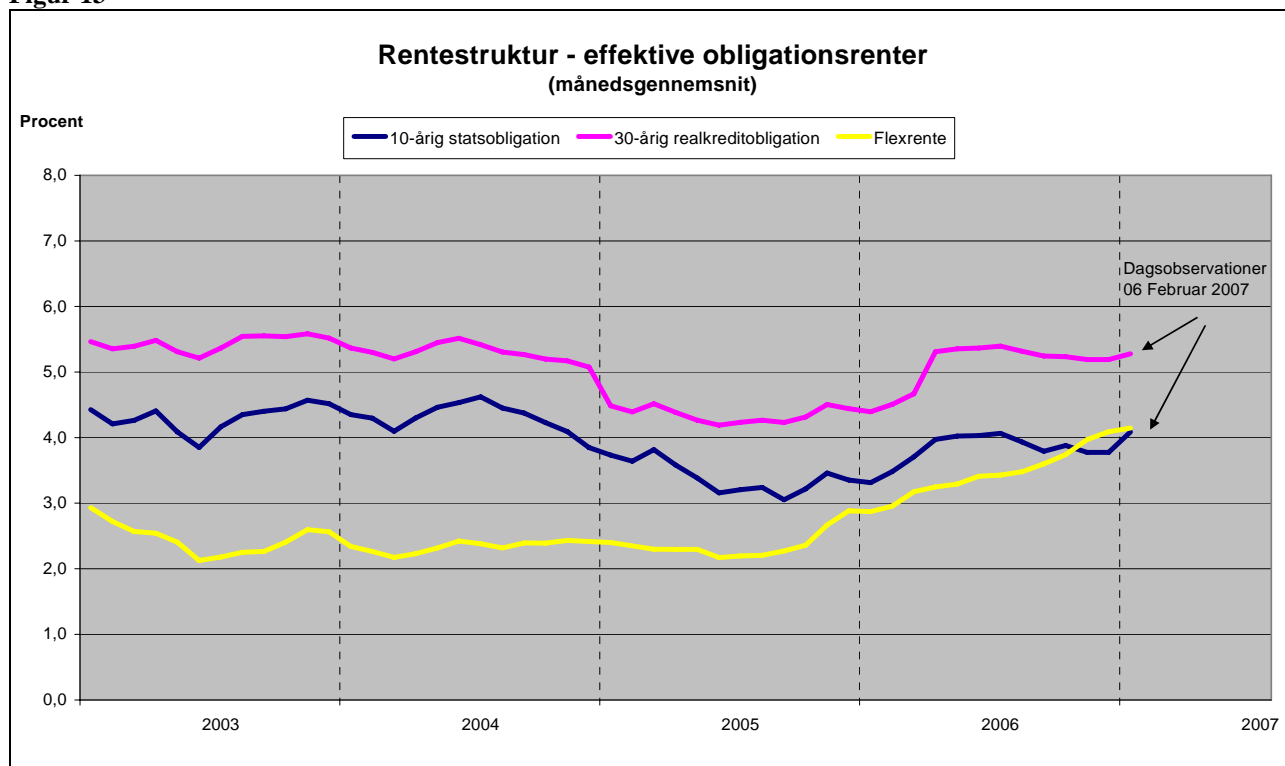
Tekst til renteutvikling og aktiekurser (figur 14 og 15)

Den korte "flexrente" er næsten fordoblet i løbet af det sidste halvandet år fra godt 2 procent til i dag 4 procent, og det kan mærkes for de husejere, der har optaget disse lån. Derimod er der ikke sket så meget med den lange rente, der kun er steget fra 4,2 procent til lidt over 5 procent i den samme periode. Det er noget usikkert, hvor højt renten egentlig skal op.

KFX aktieindekset viser, at der stadig er fuld fart på det danske erhvervsliv.

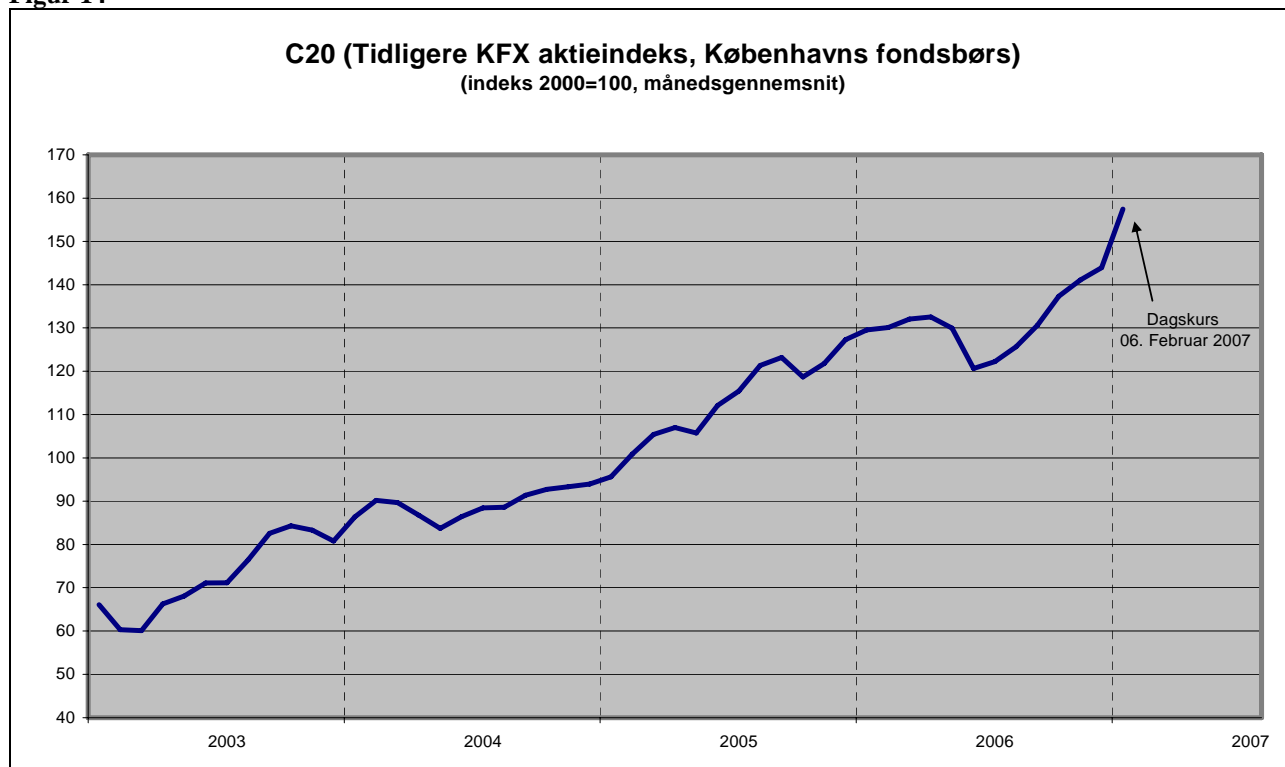
Rentestruktur og aktiekurser

Figur 13

Kilde: Danmarks Nationalbank, Realkreditrådet, Børsen

Figur 14

Kilde: Danmarks Nationalbank

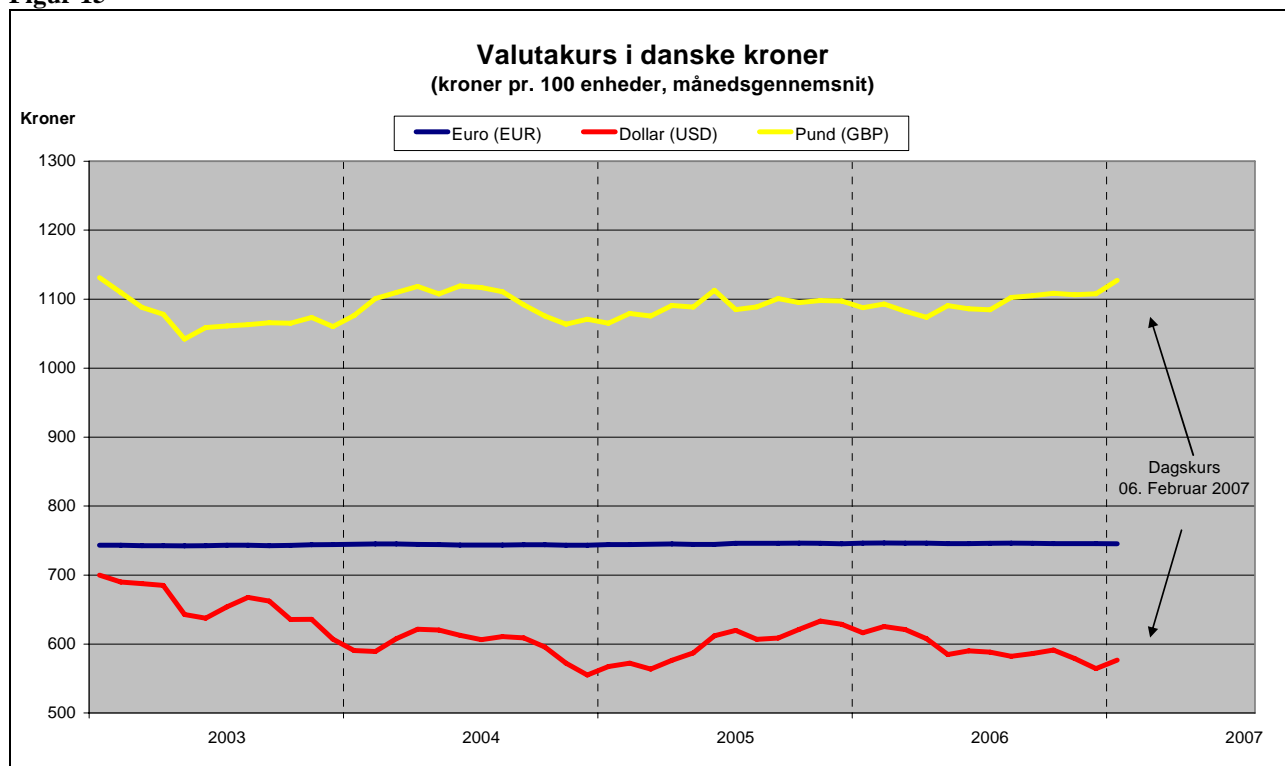
← Se forklarende tekst

Tekst til valutakurser (figur 16 og 17)

Der er egentlig ikke så meget nyt at sige om valutakurserne. Dollarkursen er blevet **svækket** i forhold til kronen (og Euroen) i løbet af den sidste års tid, hvor kursen igen er krøbet ned under 6,0 kr. pr. dollar. Den aktuelle dagskurs pr. 15. februar 2007 er helt nede på 5,68 kr. pr. dollar. Norske kroner er derimod inde i en vis turbulens, men er på det seneste blevet styrket af de norske renteforhøjelser.

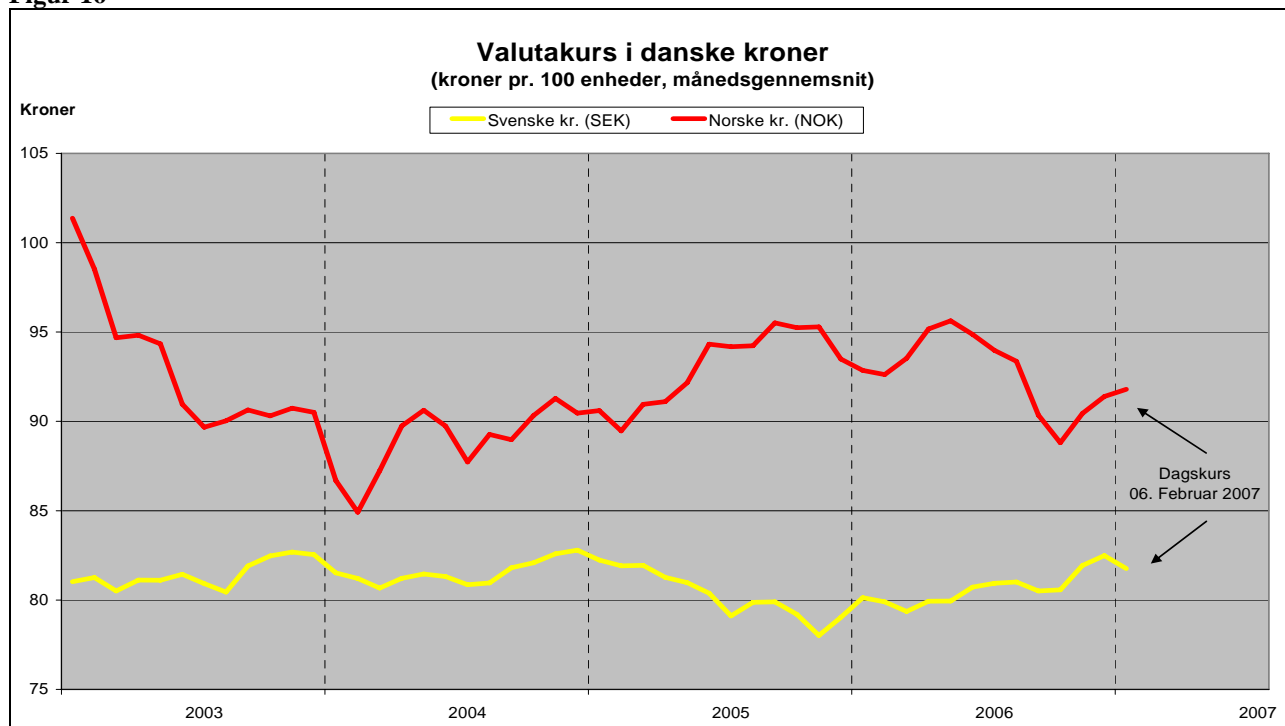
Valutakurser

Figur 15

Kilde: Danmarks Nationalbank

Figur 16

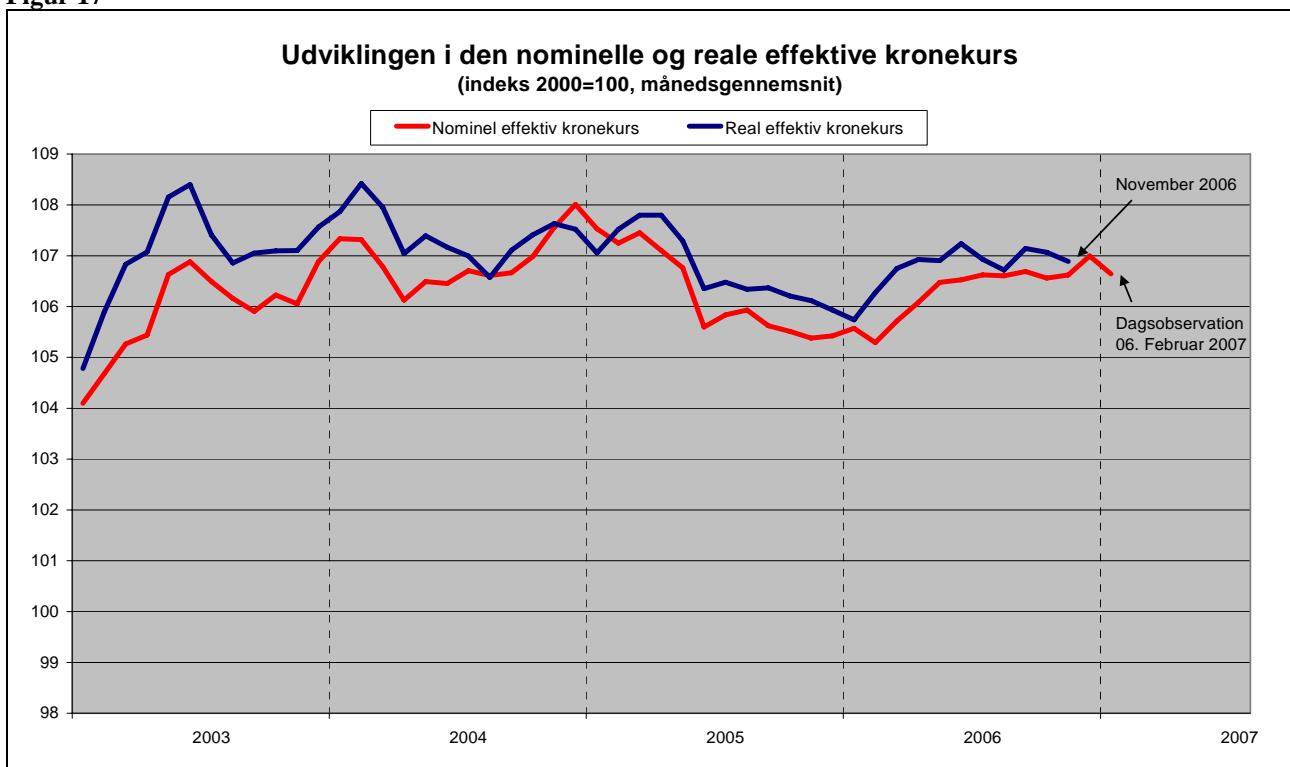

Kilde: Danmarks Nationalbank

← Se forklarende tekst

Figur 17

Kilde: Danmarks Nationalbank, real effektiv kronekurs er baseret på forbrugerpriser.

Note: En **faldende** kurve er udtryk for en **forbedring** i konkurrenceevnen, mens en **stigning** er et udtryk for en **forværring**.

Den danske **konkurrenceevne** målt både ved den nominelle og reale effektive kronekurs er i løbet af 2006 blevet svækket med et par procent. Svækkelsen skal dog ses på baggrund af, at konkurrenceevnen blev forbedret i løbet af 2005. **Set over perioden fra 2003 til 2006 er konkurrenceevnen blevet en smule forværret.**

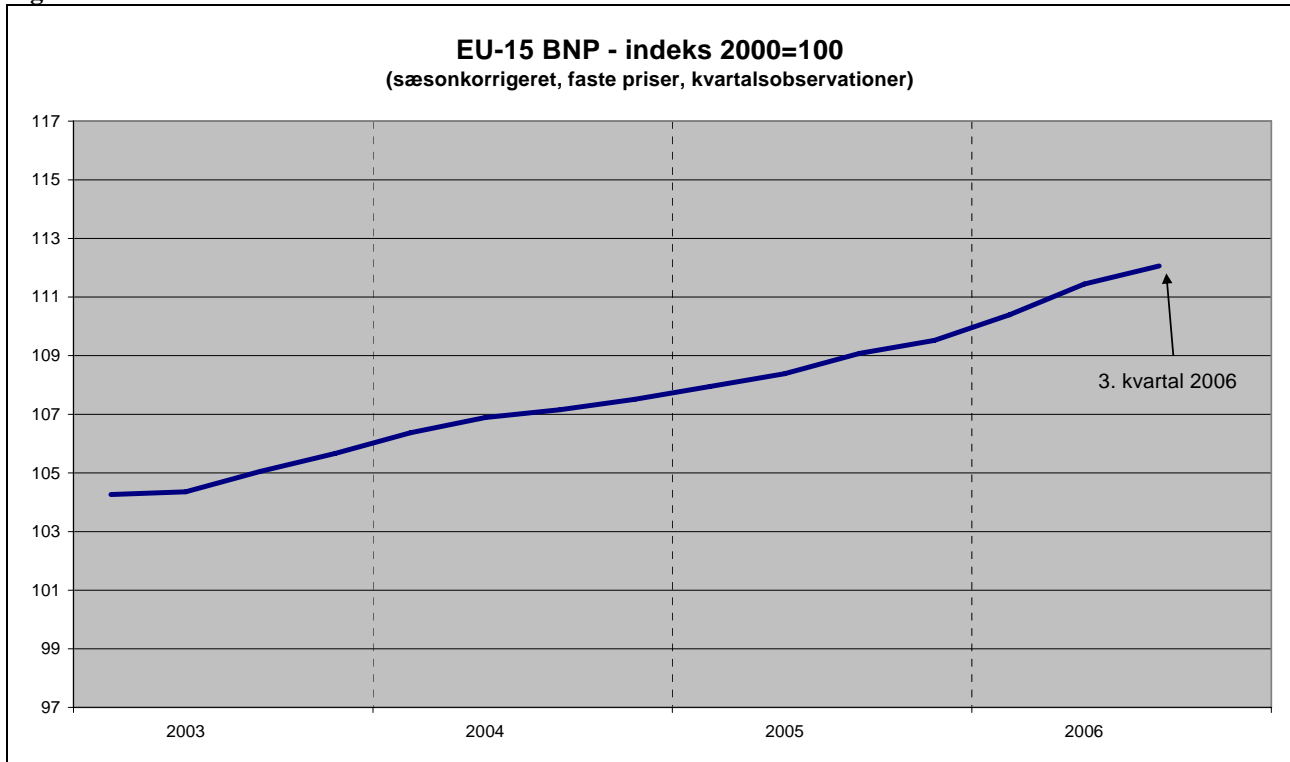
De 15 "gamle" EU-lande – Resumé

- Endelig ser det ud til, at der er ved at **komme gang i væksten** i EU-15. De seneste tal tyder på en vækst på 2½-3 procent i 2006.
- Det er primært **tysk økonomi**, der endelig er begyndt at trække opad i det samlede vækstbillede. **Investeringsniveauet** har endelig taget et gear opad i Tyskland og det lover godt for tysk økonomi i fremtiden.
- Selvom den **tyske moms** af fiskale grunde er hævet med 3 procent-point (fra 16 procent til 19 procent) pr. 1. januar 2007, kunne meget tyde på, at det ikke får helt så store negative virkninger på væksten i 2007.
- En anden vigtig udviklingstendens er, at de **offentlige finanser** i de "gamle" EU-lande er ved at forbedre sig. Underskuddet er ved at blive mindre. Det skyldes dels finanspolitiske tiltag og dels at den økonomiske vækst er for opadgående.
- Også **ledigheden** er for alvor ved at komme ned i EU-15. For 2007 og 2008 regnes med en ledighedsprocent omkring 7 procent. For Danmark regnes dog med en ledighedsprocent på det halve, dvs. 3½ procent (opgjort efter EU's opgørelsesmetode)..

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 18

Kilde: Eurostat

Tabel 6

	EU-15 Forsyningsbalance						Kommissionen		
	2003		2004		2005		2006	2007	2008
	Real (%)	nominelt (mia.EUR)	Real (%)	nominelt (mia.EUR)	Real (%)	nominelt (mia.EUR)	Real (%)	Real (%)	Real (%)
BNP	1,1	9.518	2,3	9.961	1,5	10.288	2,6	2,2	2,3
Privat forbrug	1,5	5.544	1,9	5.783	1,4	5.979	2,1	1,8	2,2
Offentligt forbrug	2,0	1.988	1,5	2.079	1,6	2.162	2,0	1,5	1,5
Faste bruttoinv.	0,9	1.834	3,0	1.939	2,9	2.036	4,7	3,3	3,0
Eksport	1,2	3.236	6,6	3.490	4,9	3.748	9,2	6,1	5,8
Import	2,9	3.093	6,7	3.348	5,7	3.662	9,0	5,9	5,8

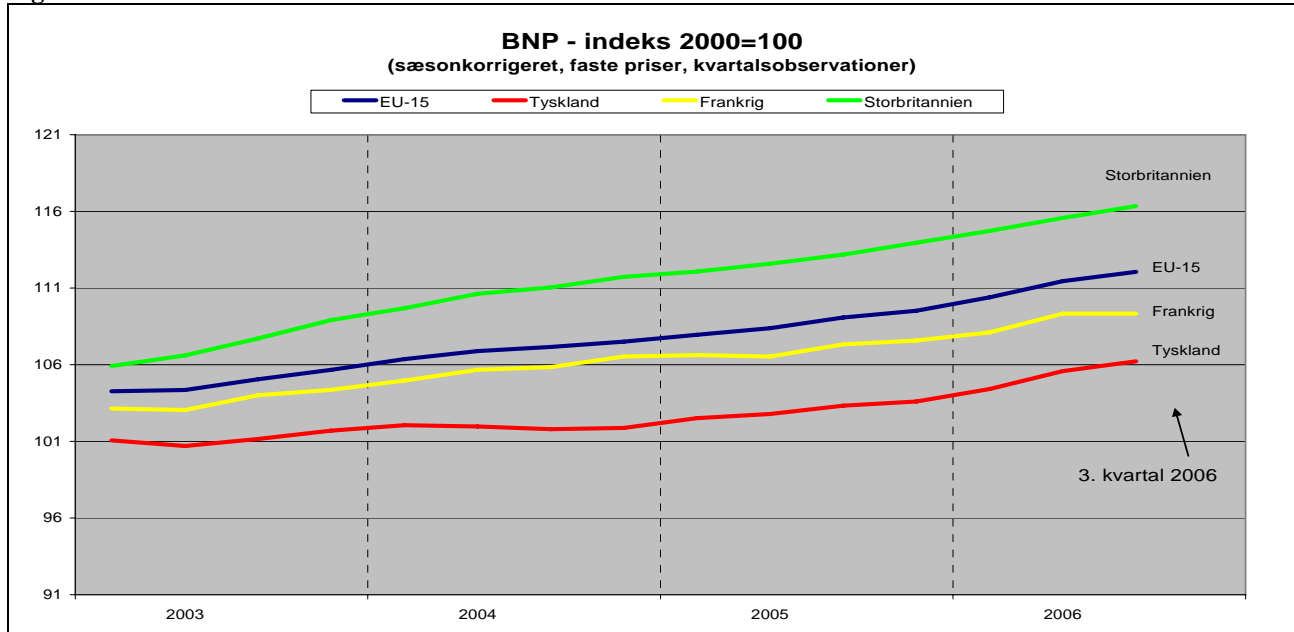
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autumn 2006

Væksten i EU-15 er på vej **opad** igen og vil ifølge prognoserne være stabile omkring 2½ procent i perioden 2006-2008. Det er primært **eksporten**, der trækker væksten på EU-plan. Også **investeringerne** ser ud til at få pæne vækstrater, og det lover rimeligt godt for den fremtidige vækst.

Bruttonationalproduktet

Figur 19

Kilde: Eurostat

Tabel 7

Årlig real BNP vækst				Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
EU-15	1,1	2,3	1,5	2,6	2,2	2,3
Tyskland	-0,2	1,2	0,9	2,5	1,2	2,0
Frankrig	3,0	3,2	3,5	3,8	3,4	3,3
Storbritannien	2,7	3,3	1,9	2,7	2,6	2,4
Spanien	4,8	4,7	3,7	3,8	3,7	3,7
Italien	0,0	1,1	0,0	1,7	1,4	1,4
Grækenland	4,3	4,3	5,5	5,3	5,3	4,3
Portugal	-1,1	1,2	0,4	1,2	1,5	1,7
Belgien	1,0	3,0	1,1	2,7	2,3	2,2
Luxembourg	1,3	3,6	4,0	5,5	4,5	4,2
Irland	1,1	2,3	1,2	2,2	2,3	2,1
Holland	0,3	2,0	1,5	3,0	2,9	2,6
Østrig	1,1	2,4	2,0	3,1	2,6	2,1
Finland	1,8	3,5	2,9	4,9	3,0	2,6
Sverige	1,7	4,1	2,9	4,0	3,3	3,1
Danmark	0,4	2,1	3,1	3,0	2,3	2,2

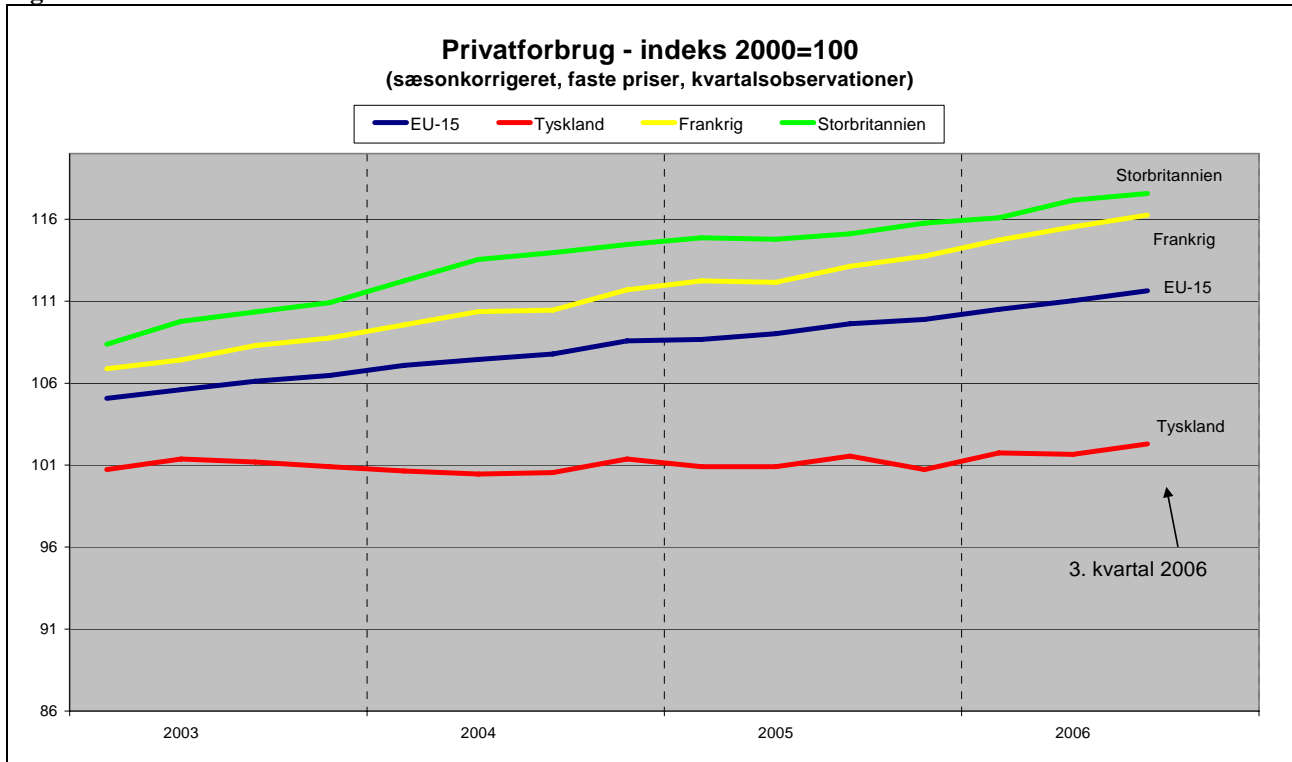
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autumn 2006

Det er primært væksten i **tysk økonomi** i 2006, der trækker EU-15 op. Kommissionen regner dog med, at den tyske momsforhøjelse fra 16 procent til 19 procent pr. 1. januar 2007 vil bremse den tyske vækst noget i 2007. Ellers er det den franske og spanske økonomi, der er mest robust med pæne vækstrater. Generelt set, er det et stabilt vækstbillede, der tegner sig.

Privatforbruget

Figur 20

Kilde: Eurostat

Tabel 8

Årlig realvækst i privatforbrug	Kommissionen					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
EU-15	1,5	1,9	1,4	2,1	1,8	2,2

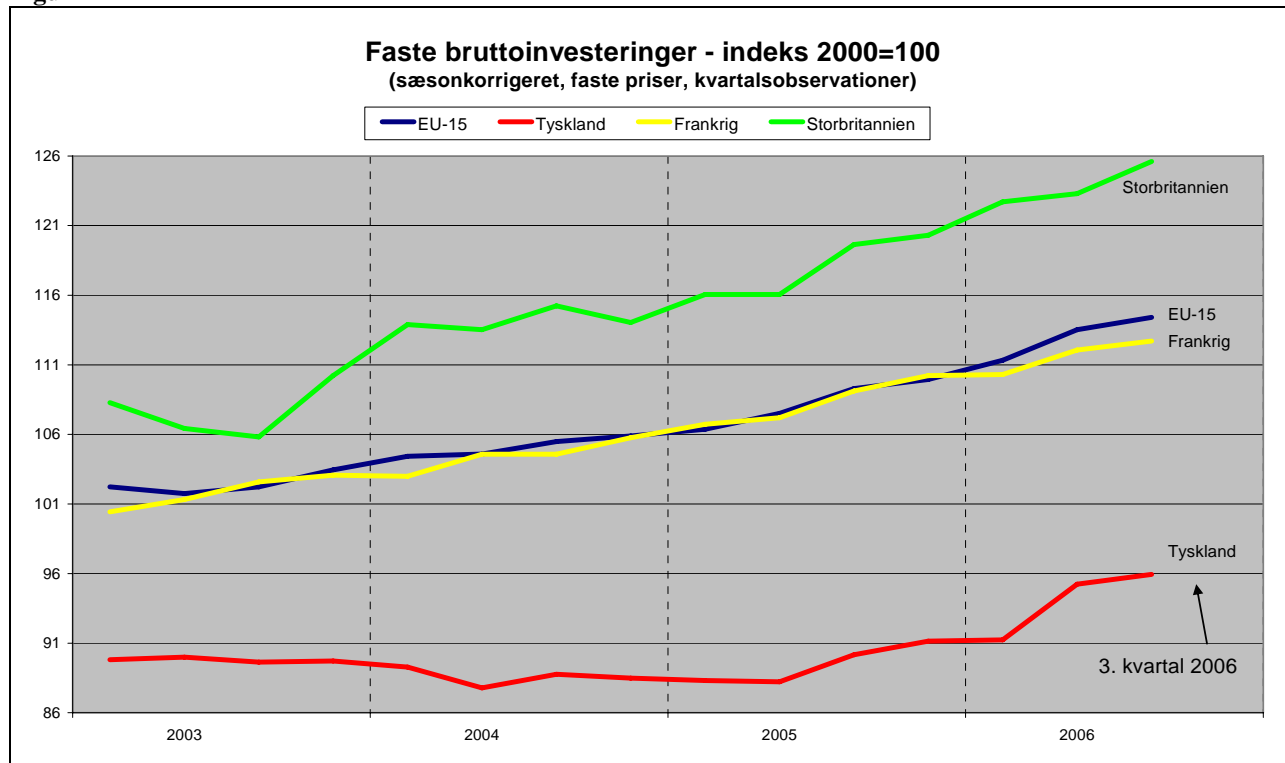
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006

Det private forbrug er på vej opad i EU-15, også i Tyskland, der hidtil har lagt en kraftig dæmper på efterspørgslen. Men Tyskland skal lige over momsforhøjelsen i januar 2007, før der igen kan komme fart over feltet.

Investeringerne

Figur 21

Kilde: Eurostat

Tabel 9

Årlig realvækst i faste bruttoinvesteringer	Kommissionen					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
EU-15	0,9	3,0	2,9	4,7	3,3	3,0

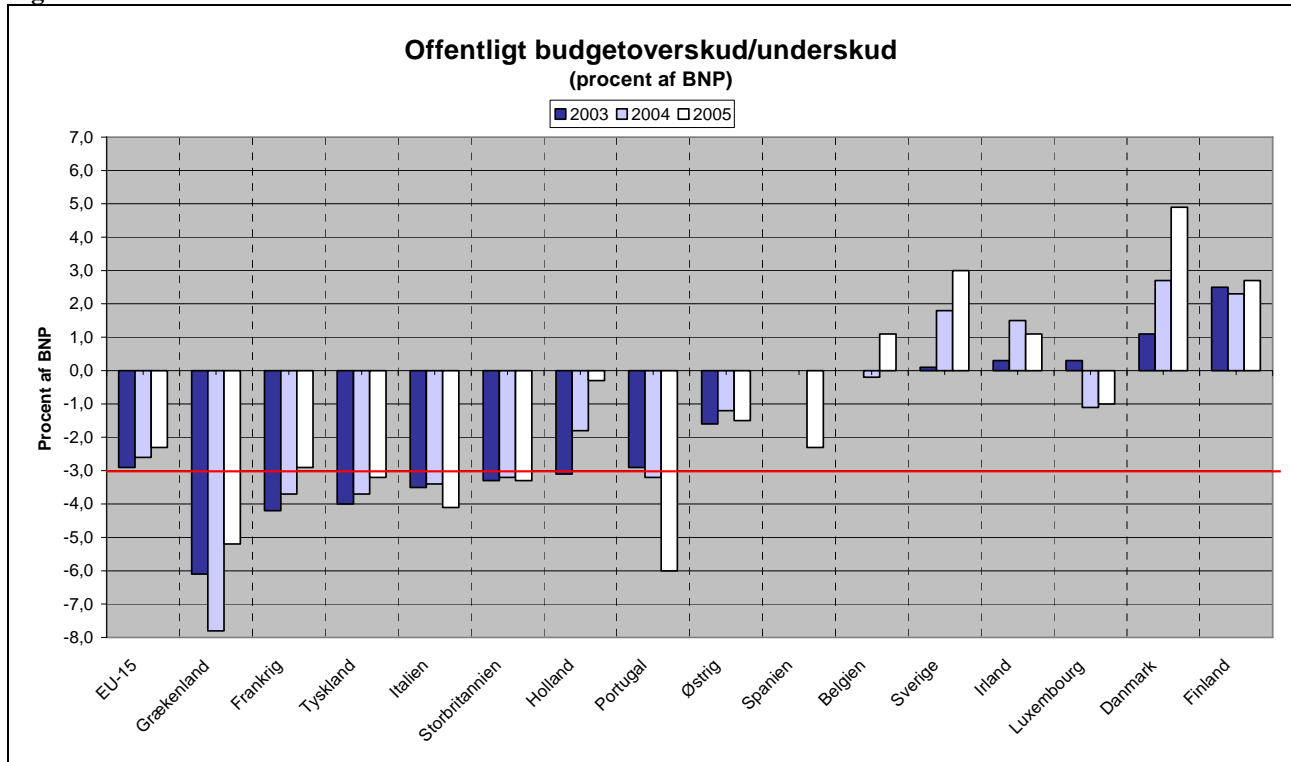
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006

Igen er det **tysk økonomi**, der tegner sig for de positive økonomiske nyheder. Væksten i investeringerne i EU-15 udvikler sig meget positivt takket være væksten i især Tyskland, der for første gang i de sidste tre år oplever en stigning i investeringerne på ca. 5 procent. Også i prognoseperioden 2007-2008 er der udsigt til en stabil stigning i investeringerne.

Offentlige finanser (budget)

Figur 22

Kilde: Eurostat

Tabel 10

Offentligt budgetoverskud (% af BNP)	Prognose*					Prognose*			
	2004	2005	2006	2007		2004	2005	2006	2007
EU-15	-2,6	-2,3	-1,9	-1,5	Østrig	-1,1	-1,5	-1,3	-1,2
Grækenland	-6,9	-4,5	-2,6	-2,6	Luxembourg	-1,1	-1,9	-1,5	-0,5
Tyskland	-3,7	-3,3	-2,3	-1,6	Spanien	-0,1	1,1	1,5	1,1
Frankrig	-3,7	-2,9	-2,7	-2,6	Belgien	0,0	0,1	-0,2	-0,5
Storbritannien	-3,3	-3,6	-2,9	-2,8	Irland	1,5	1,0	1,2	0,9
Italien	-3,4	-4,1	-4,7	-2,9	Sverige	1,8	2,9	2,8	2,4
Portugal	-3,2	-6	-4,6	-4,0	Finland	2,3	2,6	2,9	2,6
Holland	-1,9	-0,3	0,0	0,1	Danmark	2,7	4,9	4,0	4,3

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

*Kommissionens prognose

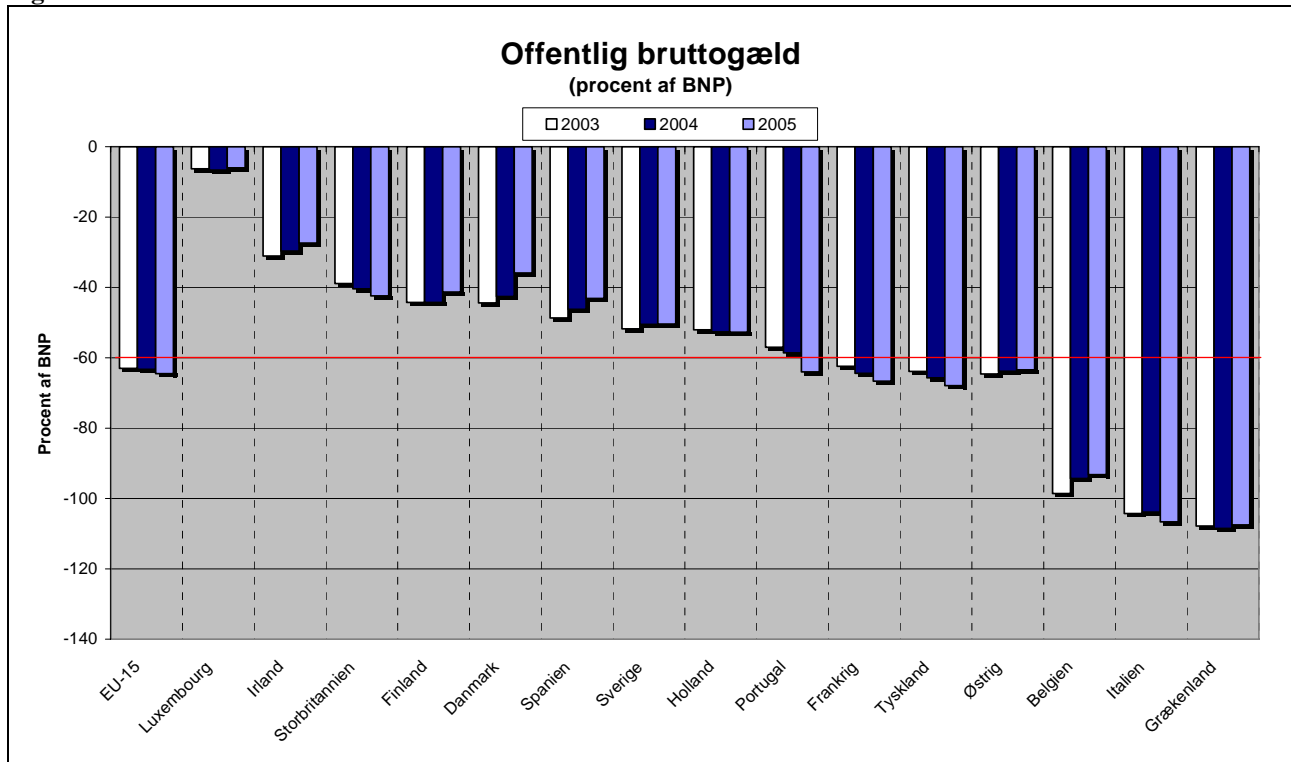
¹⁾ **Note:** Eurostat's beregninger for det danske budgetoverskud ligger over tallene for Danmarks statistik, idet Eurostat inkluderer ATP.

Der er to ting der skal bemærkes. Det ene er, at **Danmark** har den gule førertrøje med hensyn til sunde offentlige finanser. Det andet er, at EU-15 tilsyneladende er ved at **få lidt mere styr** på de store offentlige underskud. Især Tyskland har ved hjælp af momsforhøjelsen fået nedbragt underskuddet.

Offentlige finanser (bruttogæld)

Figur 23

Kilde: Eurostat

Tabel 11

Offentlig bruttogæld (% af BNP)	2004		2005		Prognose*		Prognose*		
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
EU 15	63,3	64,5	63,9	62,6	Holland	52,6	52,7	50,5	47,8
Luxembourg	6,6	6	7,4	7,3	Portugal	58,6	64	67,4	69,4
Irland	29,7	27,4	25,8	24,4	Frankrig	64,4	66,6	64,7	63,9
Storbritannien	40,4	42,4	43,2	44,1	Tyskland	65,7	67,9	67,8	67,7
Finland	44,3	41,3	38,8	37,3	Østrig	63,8	63,4	62,1	60,9
Danmark	42,6	35,9	28,5	24,5	Belgien	94,3	93,2	89,4	86,3
Spanien	46,2	43,1	39,7	37,0	Italien	103,9	106,6	107,2	105,9
Sverige	50,5	50,4	46,7	42,6	Grækenland	108,5	107,5	104,8	101,0

Kilde: Eurostat

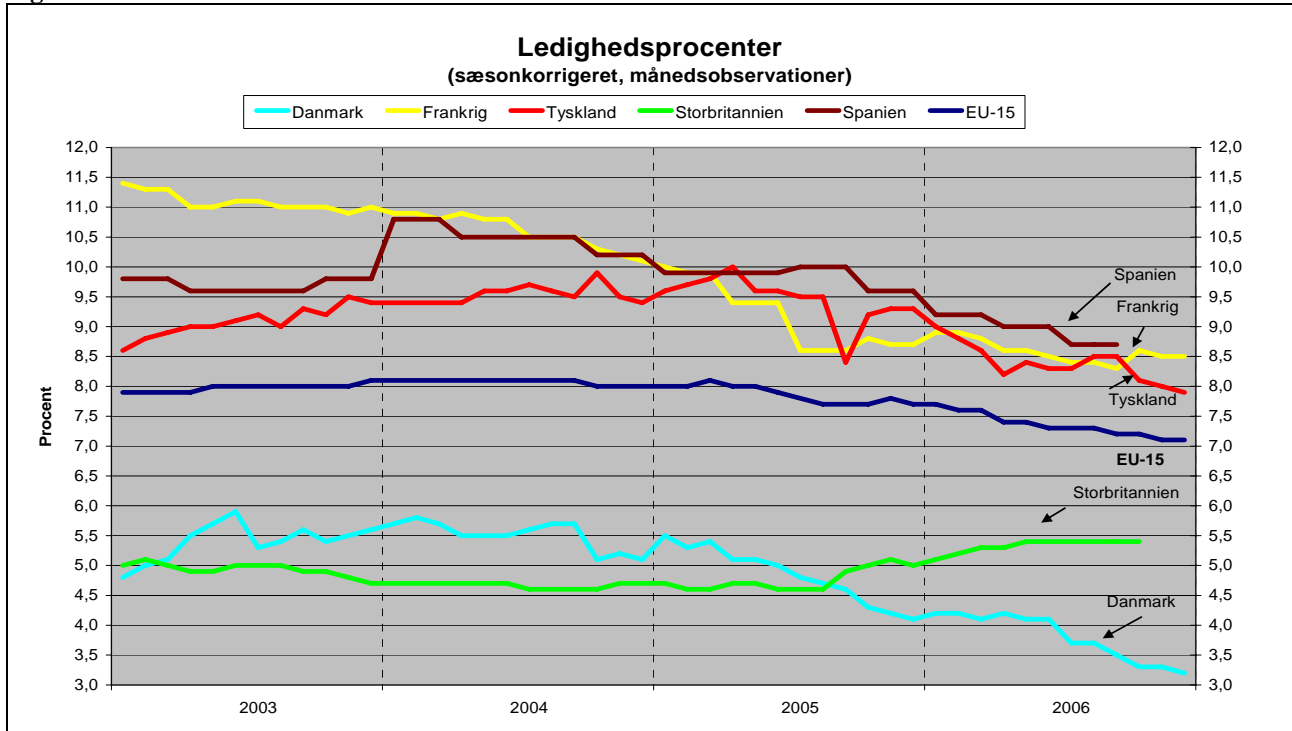
*Kommissionens prognose

Igen er **Danmark** i førertrøjen. Vi er det EU-land blandt de "gamle" EU-lande, der kraftigst nedbringer gælden. Samtidig er vi (bortset fra Luxembourg) nu blandt de lande med den **laveste gældprocent**. For EU-15 er der kun en svag forbedring i den samlede gældssituation. Med stigende renter er det problematisk med en gældprocent på mere end 60 procent af BNP.

Ledigheden

Figur 24

Kilde: Eurostat

Tabel 12

	Årlige ledighedsrater (%)				Prognose*	
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
EU-15	8,0	8,1	7,9	7,5	7,3	7,0
Tyskland	8,2	9,0	9,5	8,9	8,4	7,8
Frankrig	8,9	9,5	9,6	9,3	9,0	8,7
Storbritannien	5,1	4,9	4,7	5,3	5,0	4,8
Spanien	11,1	11,1	10,7	8,1	7,9	7,4
Italien	8,6	8,4	8,0	7,1	7,0	7,0
Grækenland	10,3	9,7	10,5	9,3	8,9	8,6
Portugal	5,0	6,3	6,7	7,6	7,7	7,7
Belgien	7,5	8,2	8,4	8,6	8,5	8,4
Luxembourg	2,8	3,7	5,1	4,6	4,4	4,1
Irland	4,5	4,7	4,5	4,3	4,5	4,8
Holland	2,8	3,7	4,6	3,9	3,0	2,7
Østrig	4,2	4,3	4,8	5,1	5,1	5,1
Finland	9,1	9,0	8,8	7,7	7,4	7,3
Sverige	4,9	5,6	6,3	7,3	7,4	7,1
Danmark	4,6	5,4	5,5	3,8	3,5	3,5

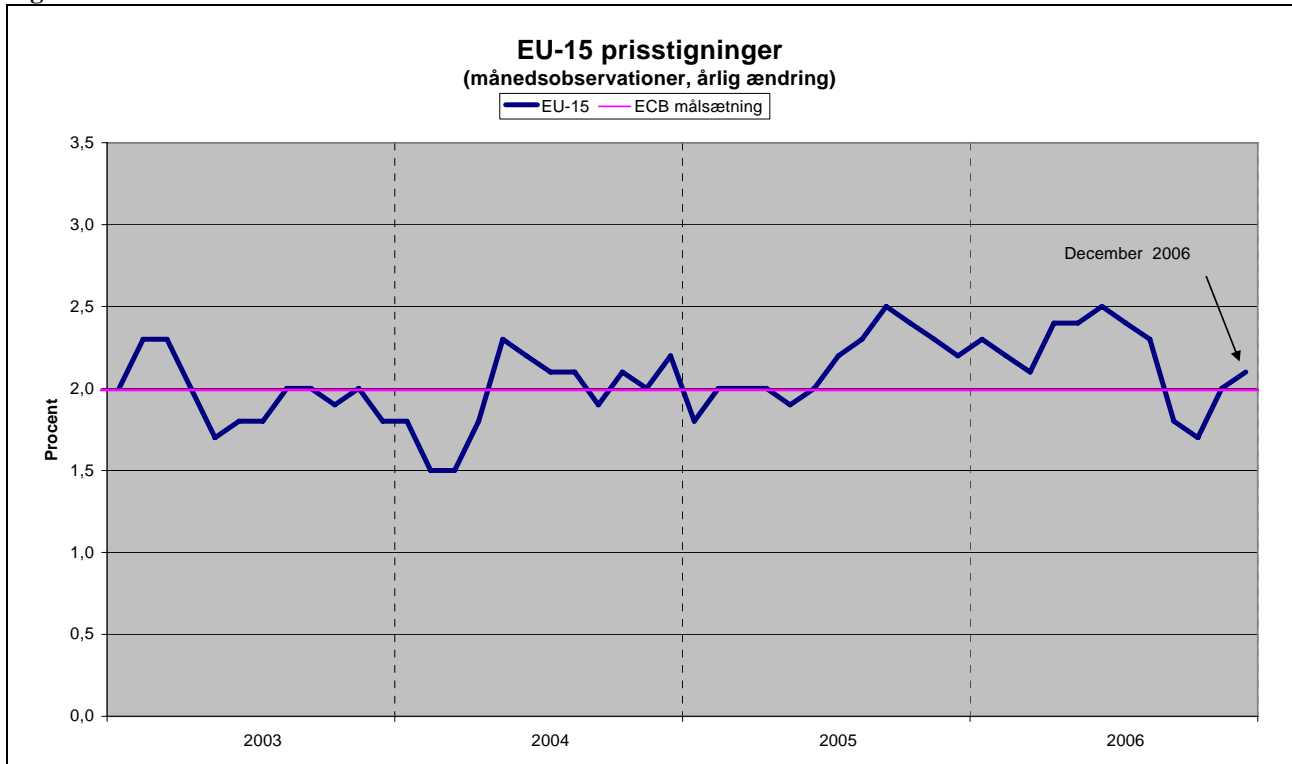
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006

Ledigheden er heldigvis godt og effektivt på vej ned i EU-15. Det hænger sammen med den stabile økonomiske vækst. Ledigheden i **Danmark** er halvt så stor som EU-gennemsnittet og sammen med Holland har vi den laveste ledighed i hele EU.

Priser og lønninger

Figur 25

Kilde: Eurostat

Prisudviklingen i EU bør **ikke** give anledning til bekymringer. Selvom der er kommet gang i den økonomiske vækst, svinger prisstigningen fortsat omkring de 2 procent. Kommissionens prognose regner med, at prisstigningerne vil blive på dette niveau også i 2007 og 2008.

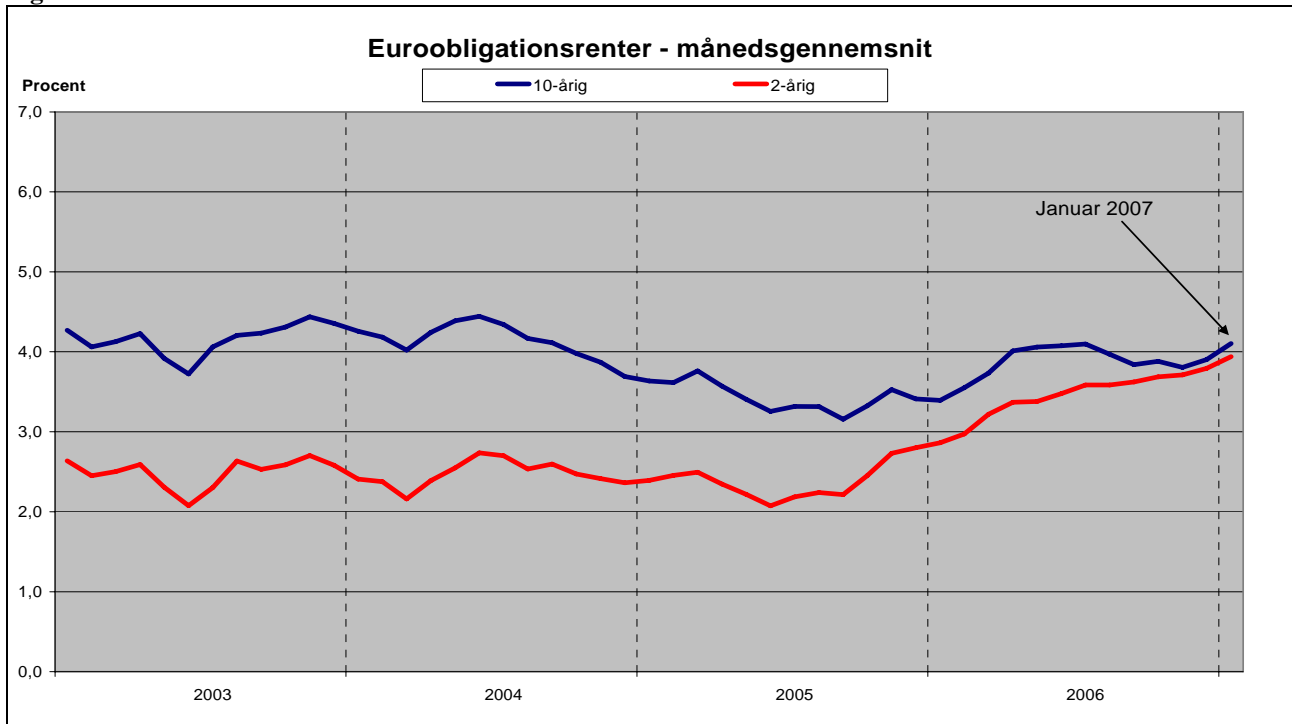
Tekst til rente- og aktiekurser (figur 27 og 28)

Ligesom i Danmark er det primært den **korte rente**, der stiger i Euroområdet. I løbet af det sidste års tid er den korte rente fordoblet fra ca. 2 procent til ca. 4 procent. Den Europæiske Centralbank følger med, og har i samme periode hævet diskontoen seks gange til 3,5 procent. Sandsynligheden for en snarlig forhøjelse til 3,75 procent er stor.

Aktiekurserne i Danmark er stadig løbet godt i forvejen i forhold til de tre store lande Tyskland, Frankrig og Storbritannien. Det er yderligere et tegn på, at dansk erhvervsliv klarer sig godt.

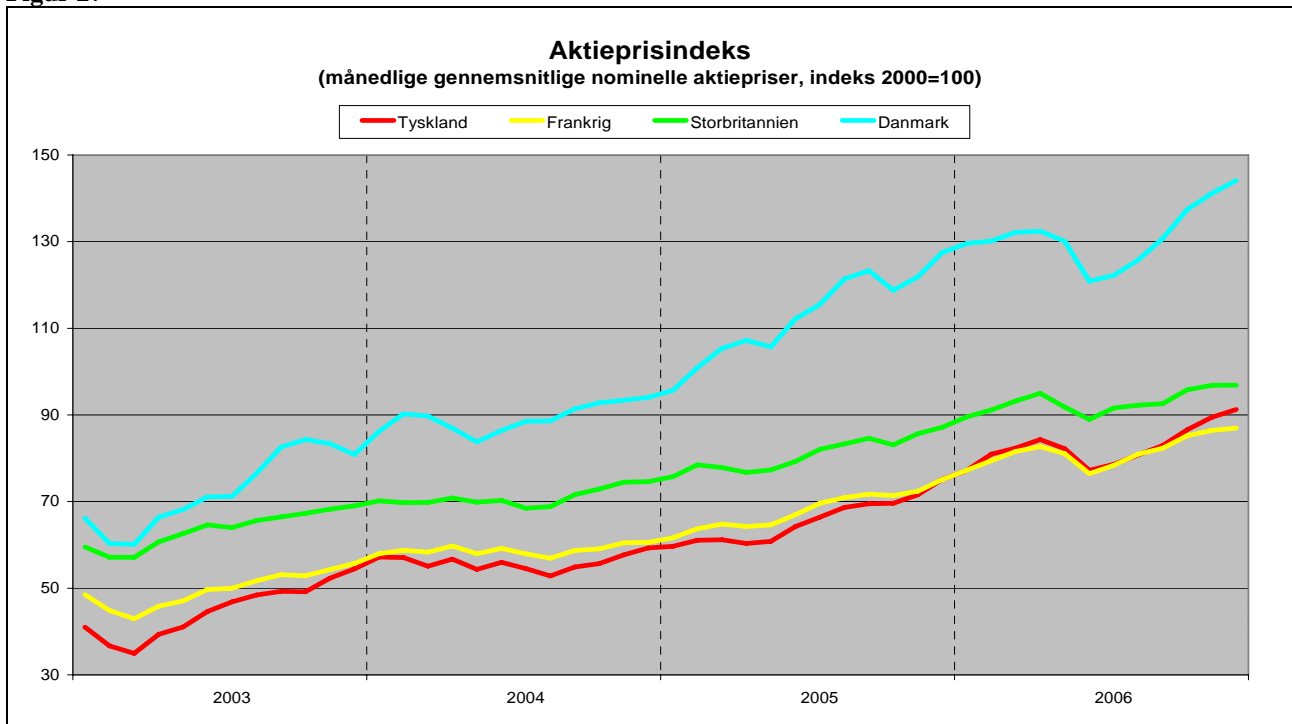
Rente- og aktiekurser

Figur 26

Kilde: Europæisk Central Bank

Figur 27

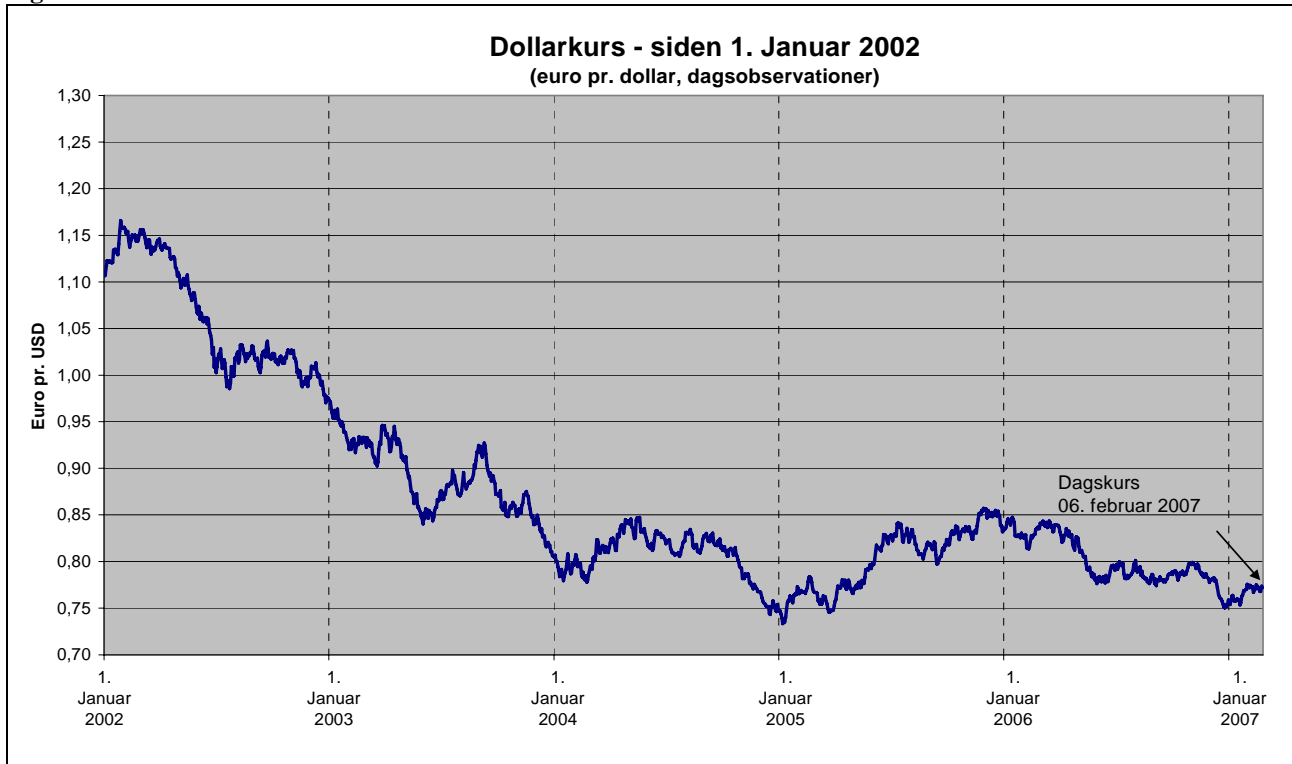
Kilde: Eurostat

← Se forklarende tekst

Valutakursudviklingen

Figur 28

Kilde: Nationalbanken

Dollarkursen er stadig under et vist **pres** i forhold til euroen og har i det sidste halve år bevæget sig længere ned mod 0,75 euro pr. dollar. For visse dele af europæisk industri er den relativt stærke euro et voksende problem for eksportmarkederne.

De 10 nye EU-landes økonomi – Resumé

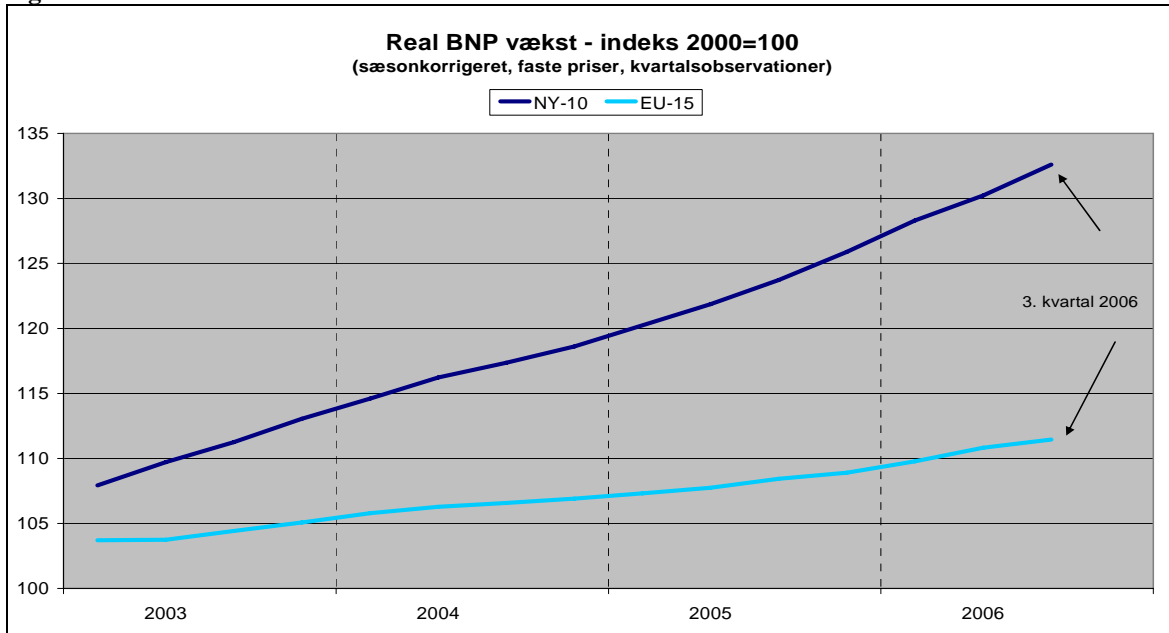
- Vækstraterne i de 10 nye EU-lande er stadig mere end **dobbel**t så høje som i det ”gamle” EU. Der er stadig fuld fart på den økonomiske vækst.
- Der er heldigvis også godt gang i **investeringerne**, der aldrig har været højere end nu. De årlige stigninger ligger på 8-10 procent. Det er mere end det dobbelte af EU-15.
- **Eksporten** stiger med tocifrede stigningsprocenter. Men importen følger også godt med, og det giver et ret stort underskud på betalingsbalancen for de nye lande.
- **Ledighedsprocenten** falder fortsat og nærmer sig langsomt, men sikkert, det lavere ledighedsniveau for ”gamle” EU-lande. I 2008 vil ledighedsprocenten for første gang være under 10 procent for EU-10. Det er primært i Polen og Slovakiet, at arbejdsløshedsprocenten stadig er ret høj. Men ledigheden i de nye EU-lande konvergerer imod det lavere niveau for EU-15.
- De **offentlige finanser** kører stadig med store underskud, men der er forbedringer på vej i form af faldende underskud.

Tekst til bruttonationalproduktet (figur 30 og tabel 14-15)

Vækstraterne for de 10 nye EU-lande (eksklusiv Rumænien og Bulgarien) er stadig mere end **dobbelt** så store som for de ”gamle” EU-lande. Det er både det private forbrug, eksporten og investeringerne, der trækker væksten op. De to store lande, Polen og Ungarn, har dog lidt svært ved at følge med i væksten for de øvrige nye EU-lande.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 29

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 13

Ny-10 Forsyningsbalance	2003		2004		2005		Kommissionens prognose		
	Realvækst (%)	Nominelt (mia. EUR.)	Realvækst (%)	Nominelt (mia. EUR.)	Realvækst (%)	Nominelt (mia. EUR.)	2006 Realvækst (%)	2007 Realvækst (%)	2008 Realvækst (%)
BNP	4,8	452	5,6	489	5,3	561	6,2	5,5	5,4
Privat forbrug	7,1	271	6,9	289	3,6	328	5,2	4,3	4,0
Offentligt forbrug	5,9	92	1,4	97	3,3	110	2,2	2,2	2,5
Faste bruttoinv.	1,9	97	7,9	106	6,9	122	9,6	8,9	8,6
Eksport	10,2	223	15,4	263	11,3	306	14,9	11,7	10,2
Import	9,5	236	15,7	276	7,5	313	13,4	11,0	9,7

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

Tabel 14

Årlig realvækst i BNP	2003			Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
NY - 10	4,8	5,6	5,3	6,2	5,5	5,4
Polen	3,8	5,3	3,5	5,2	4,7	4,8
Ungarn	4,1	4,9	4,2	4,0	2,4	2,7
Tjekkiet	3,6	4,2	6,1	6,0	5,1	4,7
Estland	7,1	8,1	10,5	10,9	9,5	8,4
Letland	7,2	8,6	10,2	11,0	8,9	8,0
Litauen	10,3	7,3	7,6	7,8	7,0	6,5
Slovenien*	2,7	4,4	4,0	4,8	4,2	4,5
Slovakiet	4,2	5,4	6,0	6,7	7,2	5,7
Malta	-2,3	0,8	2,2	2,3	2,1	2,2
Cypern	1,8	4,2	3,9	3,8	3,8	3,9

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

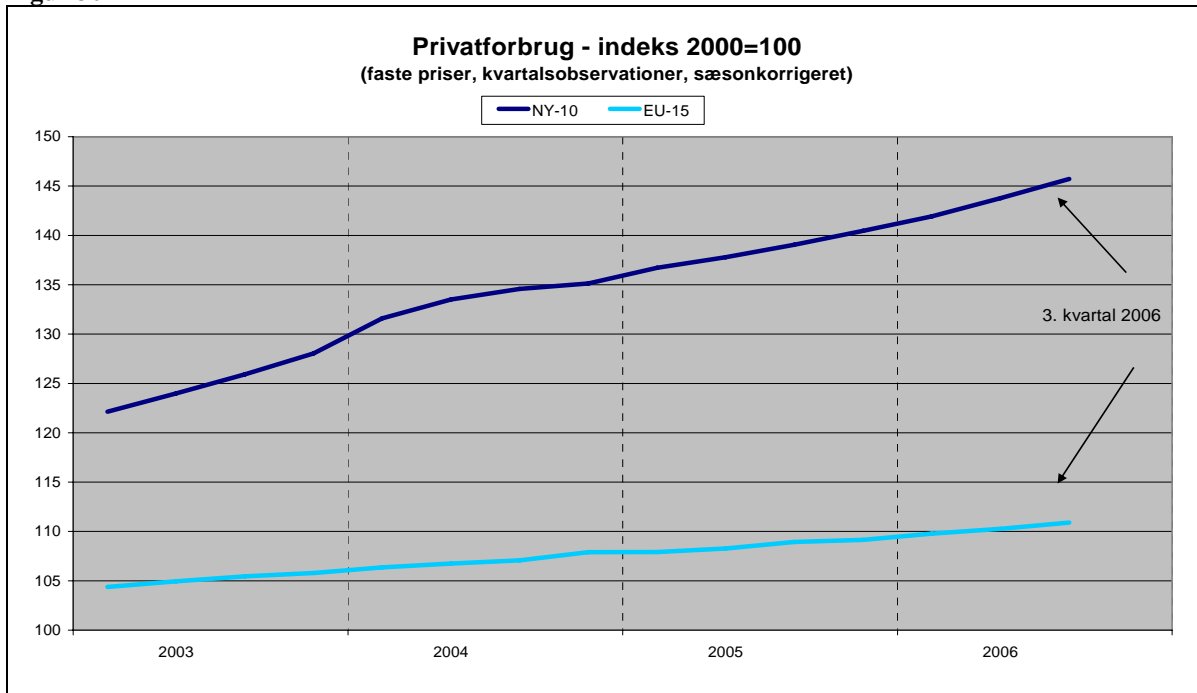
* Slovenien er 1. januar 2007 blevet medlem af Euroen.

← Se forklarende tekst

Privatforbruget

Figur 30

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

Tabel 15

Årlig realvækst i privatforbrug	2003			2004			2005			Kommissionens prognose		
	2006	2007	2008									
NY - 10	7,1	6,9	3,6	5,2	4,3	4,0						
Polen	6,7	9,3	1,9	4,6	3,9	3,6						
Ungarn	8,4	3,1	3,9	3,0	-0,5	0,5						
Tjekkiet	6,0	2,6	2,8	3,9	4,0	3,8						
Estland	6,9	6,9	8,2	14,4	12,3	11,5						
Letland	8,2	9,5	11,4	12,6	11,4	8,9						
Litauen	10,2	12,2	9,8	11,5	9,5	8,6						
Slovenien	3,5	2,6	3,4	3,6	3,5	3,6						
Slovakiet	0,2	4,2	7,0	5,8	5,3	4,4						
Malta	3,5	1,9	2,2	2,3	2,5	2,6						
Cypern	2,0	6,3	4,7	4,1	3,5	3,5						

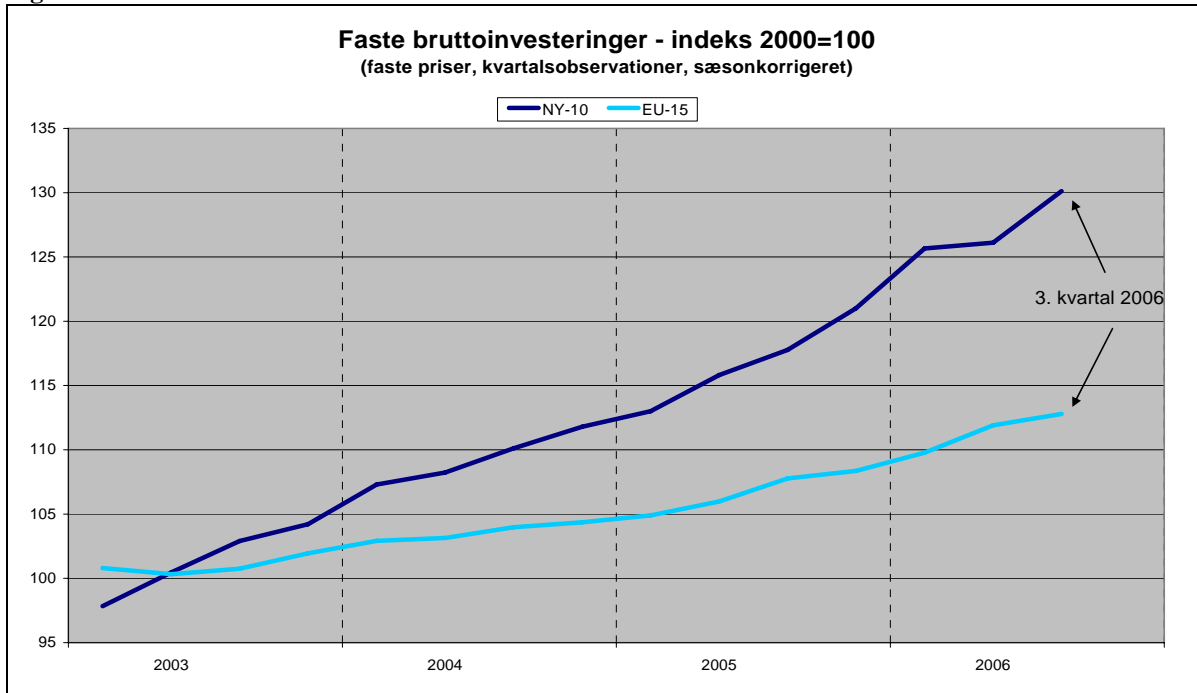
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

Det private forbrug vokser stadig betydeligt mere i de 10 nye EU-lande end i de gamle EU-lande. Især i de **baltiske lande** er der fuld fart på det private forbrug med tocifrede vækstrater. I **Ungarn** er der derimod en opbremsning på vej i privatforbruget, som følge af regeringens stramning af finanspolitikken.

Investeringerne

Figur 31

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 16

Årlig realvækst i faste bruttoinvesteringer	2003			2004			2005			Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
NY - 10	1,9	7,9	6,9	9,6	8,9	8,6						
Polen	-0,1	6,4	6,5	10,4	10,8	10,8						
Ungarn	2,1	7,7	5,6	5,2	2,2	3,6						
Tjekkiet	0,4	4,7	1,3	6,6	7,6	6,5						
Estland	7,0	13,5	12,7	14,5	12,9	11,4						
Letland	12,3	23,8	18,6	18,5	11,7	8,6						
Litauen	14,1	15,5	9,2	12,1	9,7	9,5						
Slovenien	7,1	7,9	1,5	8,1	4,8	3,9						
Slovakiet	-2,3	5,0	17,5	9,6	6,5	5,2						
Malta	-	-	-	-	-	-						
Cypern	1,2	10,0	2,7	5,0	4,8	4,8						

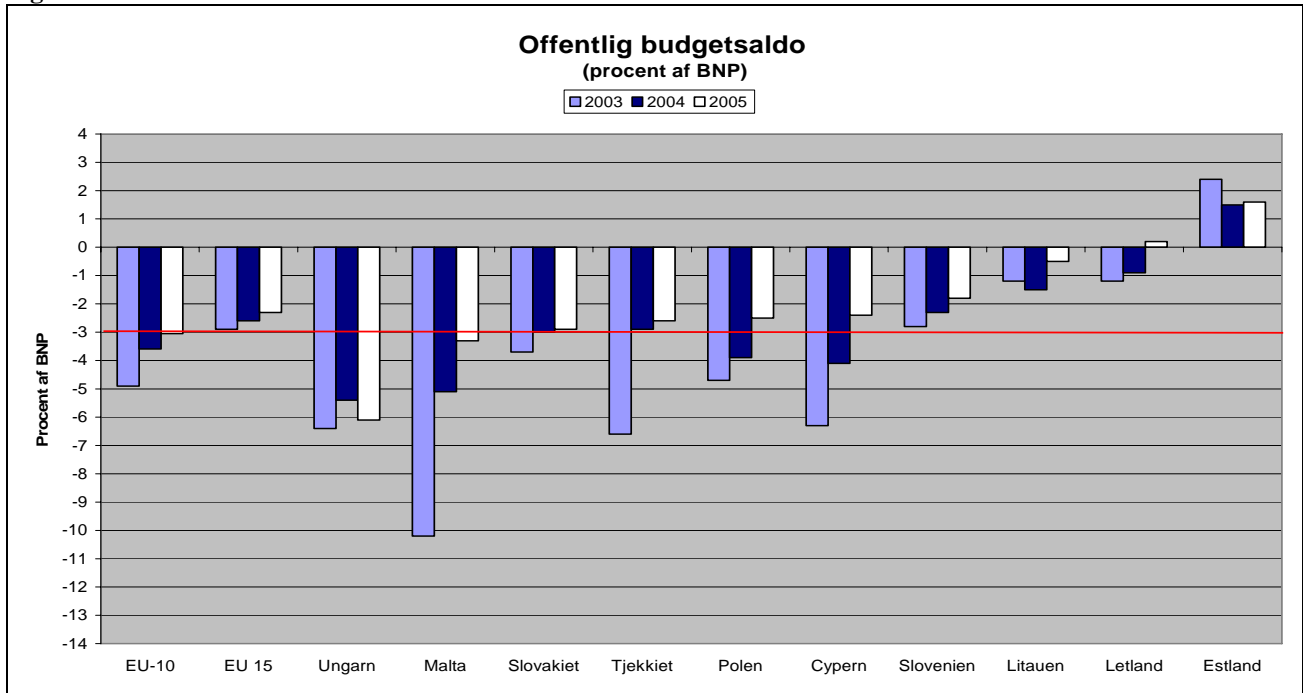
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autumn 2006 og egne beregninger.

Investeringslysten er stadig på toppen i EU-10. Især i det største af landene, **Polen**, er der nu for alvor kommet gang i investeringerne med tocifrede vækstrater. De baltiske lande fortsætter dog med at være de førende med investeringerne.

Offentlige finanser (budget)

Figur 32

Kilde: Eurostat

Tabel 17

Offentligt budget (% af BNP)	2003			2004			2005			Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
NY - 10	-5,0	-3,8	-3,2	-3,5	-3,0	-2,6						
Polen	-4,7	-3,9	-2,5	-2,2	-2,0	-1,8						
Ungarn	-7,2	-6,5	-7,8	-10,1	-7,4	-5,6						
Tjekkiet	-6,6	-2,9	-3,6	-3,5	-3,6	-3,2						
Estland	2,0	2,3	2,3	2,5	1,6	1,3						
Letland	-1,2	-0,9	0,1	-1,0	-1,2	-1,2						
Litauen	-1,3	-1,5	-0,5	-1,0	-1,2	-1,3						
Slovenien	-2,8	-2,3	-1,4	-1,6	-1,6	-1,5						
Slovakiet	-3,7	-3,0	-3,1	-3,4	-3,0	-2,9						
Malta	-10,0	-5,0	-3,2	-2,9	-2,7	-2,9						
Cypern	-6,3	-4,1	-2,3	-1,9	-1,7	-1,7						

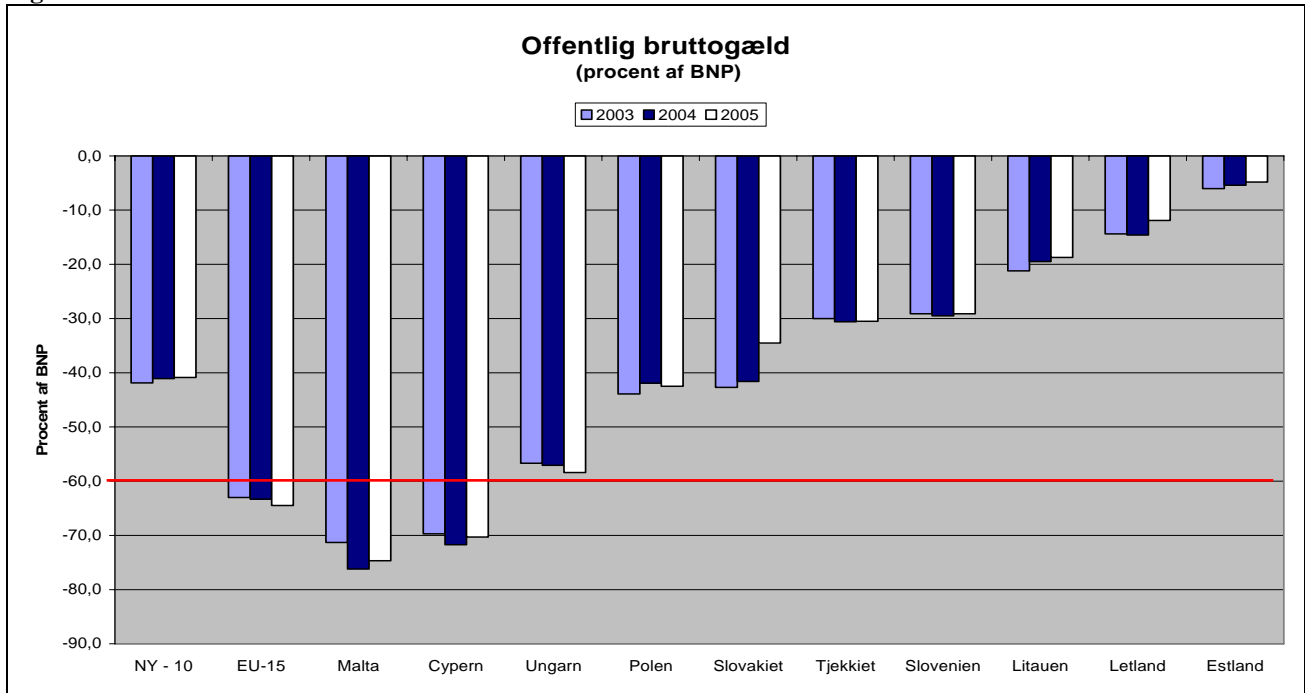
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

Ifølge prognoserne er de nye lande ved at få **mere styr** på de offentlige finanser. Kun Ungarn har stadig en katastrofal dårlig offentlig økonomi, med et underskud på over 10 procent af BNP i 2006. Men der er heldigvis finanspolitiske fordringer undervejs 2007 og 2008. Tjekkiet har også stadig for stort et underskud, men det vokser dog ikke mere. **Det er især Polen, der har formindsket underskuddet.**

Offentlige finanser (bruttogæld)

Figur 33

Kilde: Eurostat

Tabel 18

Offentlig bruttogæld (% af BNP)	2003			2004			2005			Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
NY - 10	42,0	41,3	41,0	41,8	42,4	42,3	41,8	42,4	42,3	41,8	42,4	42,3
Polen	43,9	41,8	42,0	42,4	43,1	42,7	42,4	43,1	42,7	42,4	43,1	42,7
Ungarn	58,0	59,4	61,7	67,6	70,9	72,7	67,6	70,9	72,7	67,6	70,9	72,7
Tjekkiet	30,1	30,7	30,4	30,9	30,8	31,0	30,9	30,8	31,0	30,9	30,8	31,0
Estland	5,7	5,2	4,5	4,0	2,7	2,1	4,0	2,7	2,1	4,0	2,7	2,1
Letland	14,4	14,5	12,1	11,1	10,6	10,3	11,1	10,6	10,3	11,1	10,6	10,3
Litauen	21,2	19,4	18,7	18,9	19,6	19,8	18,9	19,6	19,8	18,9	19,6	19,8
Slovenien	28,5	28,7	28,0	28,4	28,0	27,6	28,4	28,0	27,6	28,4	28,0	27,6
Slovakiet	42,7	41,6	34,5	33,0	31,6	31,0	33,0	31,6	31,0	33,0	31,6	31,0
Malta	70,2	74,9	74,2	69,6	69,0	68,6	69,6	69,0	68,6	69,6	69,0	68,6
Cypern	69,1	70,3	69,2	64,8	62,2	59,6	64,8	62,2	59,6	64,8	62,2	59,6

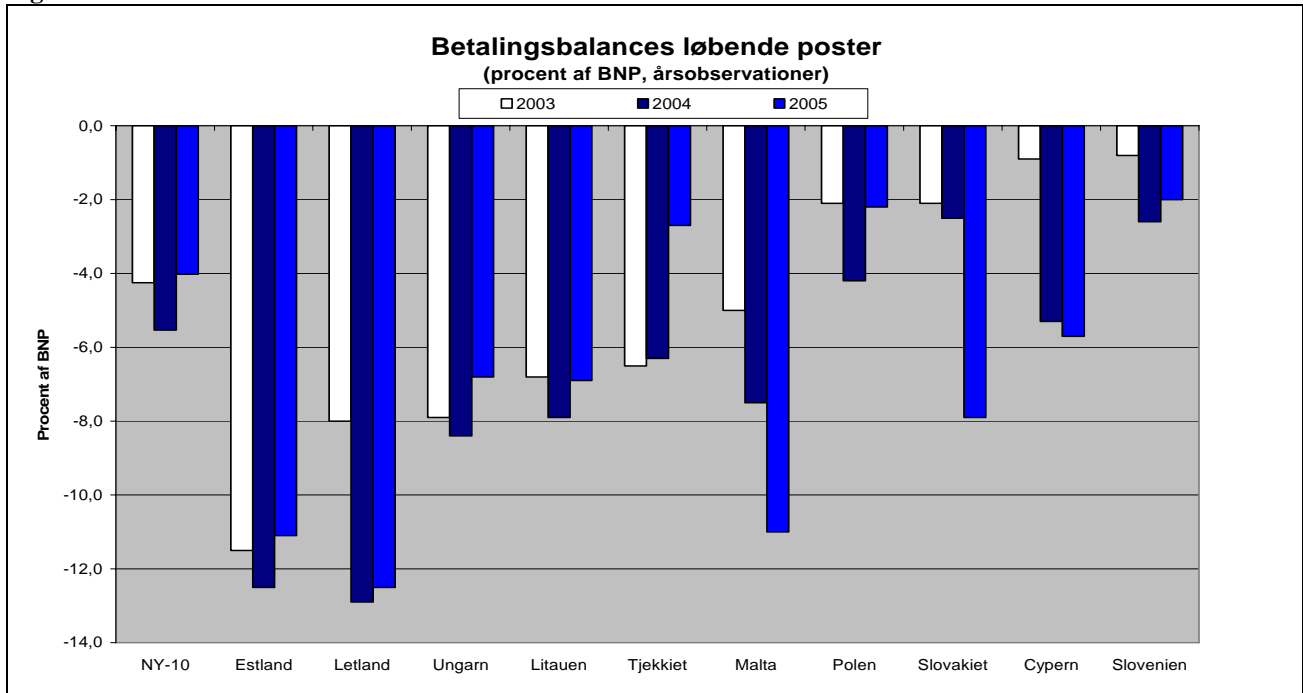
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

Der er ikke de store forbedringer på vej i **gældsbyrden** for de nye EU-lande. Den offentlige gæld holder sig nogenlunde på samme niveau (omkring 43 procent). For de ”gamle” EU-lande er gælden dog oppe på 63 procent af BNP.

Betalingsbalance

Figur 34

Kilde: Eurostat

Tabel 19

Løbende poster (% af BNP)	2003			2004			Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2006	2007	2008
NY - 10	-4,2	-5,5	-4,0	-4,3	-3,7	-3,2			
Polen	-2,1	-4,2	-2,2	-2,3	-2,7	-2,8			
Ungarn	-7,9	-8,4	-6,8	-7,3	-5,1	-3,5			
Tjekkiet	-6,5	-6,3	-2,7	-3,1	-2,3	-1,7			
Estland	-11,5	-12,5	-11,1	-11,5	-10,5	-9,6			
Letland	-6,8	-7,9	-6,9	-8,9	-9,4	-9,1			
Litauen	-7,9	-8,4	-6,8	-7,3	-5,1	-3,5			
Slovenien	-0,8	-2,6	-2,0	-1,9	-1,8	-1,4			
Slovakiet	-2,1	-2,5	-7,9	-7,8	-4,8	-3,4			
Malta	-5,0	-7,5	-11,0	-10,9	-10,9	-11,2			
Cypern	-0,9	-5,3	-5,7	-6,0	-5,9	-5,9			

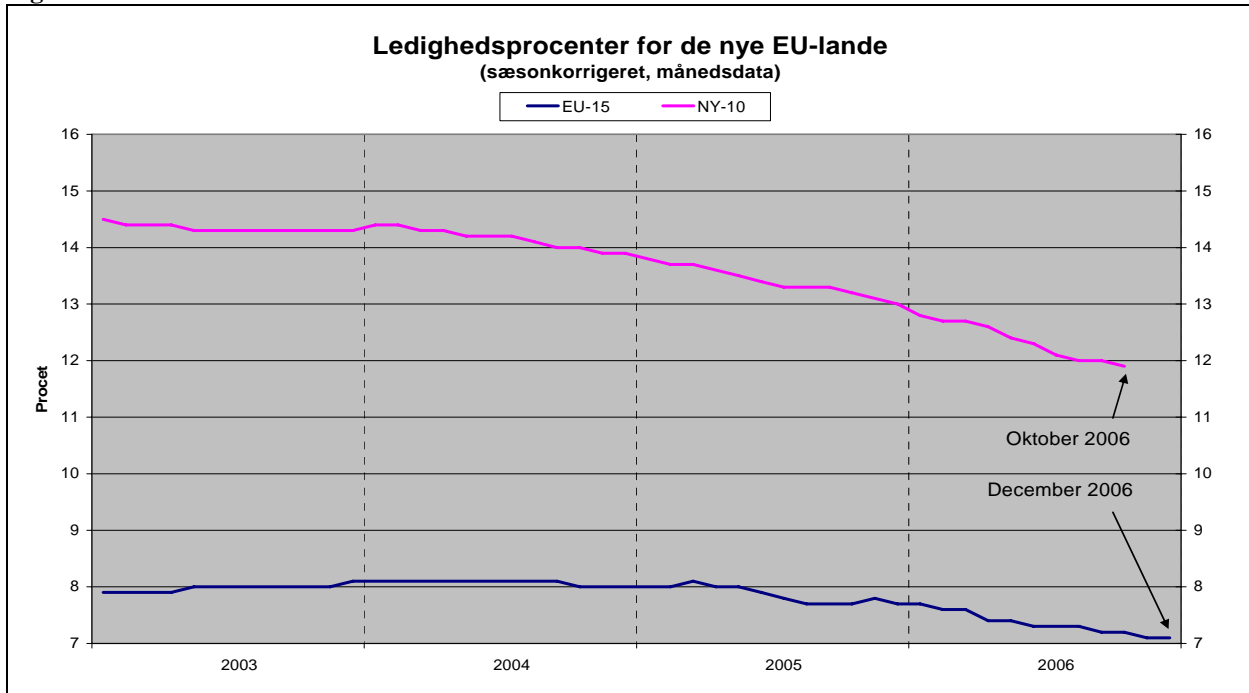
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autumn 2006 og egne beregninger.

Der er stadig problemer med **betalingsbalancen** for EU-10, men indtil videre har det ikke givet anledning til finansierings- og valutaproblemer. De store udenlandske investeringer hjælper til med at finansiere underskuddet. En del af problemerne opstår fordi importen – og herunder energiimporten til stigende priser - stadig er stor, men det skaber jo vækst og beskæftigelse blandt andet i de ”gamle” EU-lande.

Ledigheden

Figur 35

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 20

Årlige ledighedsrater (%)	Kommissionens prognose					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
NY - 10	14,6	14,4	13,4	11,1	10,1	9,7
Polen	19,6	19,0	17,7	13,9	12,2	11,6
Ungarn	5,9	6,1	7,2	7,3	7,7	7,7
Tjekkiet	7,8	8,3	7,9	7,4	7,1	6,9
Estland	10,0	9,7	7,9	5,4	3,8	3,1
Letland	10,5	10,4	8,9	7,4	7,2	7,0
Litauen	12,4	11,4	8,3	5,9	5,2	5,2
Slovenien	6,7	6,3	6,5	6,1	6,1	6,0
Slovakiet	17,6	18,2	16,3	14,3	13,3	12,9
Malta	7,6	7,4	7,3	7,0	7,0	6,9
Cypern	4,1	4,6	5,3	5,4	5,5	5,6

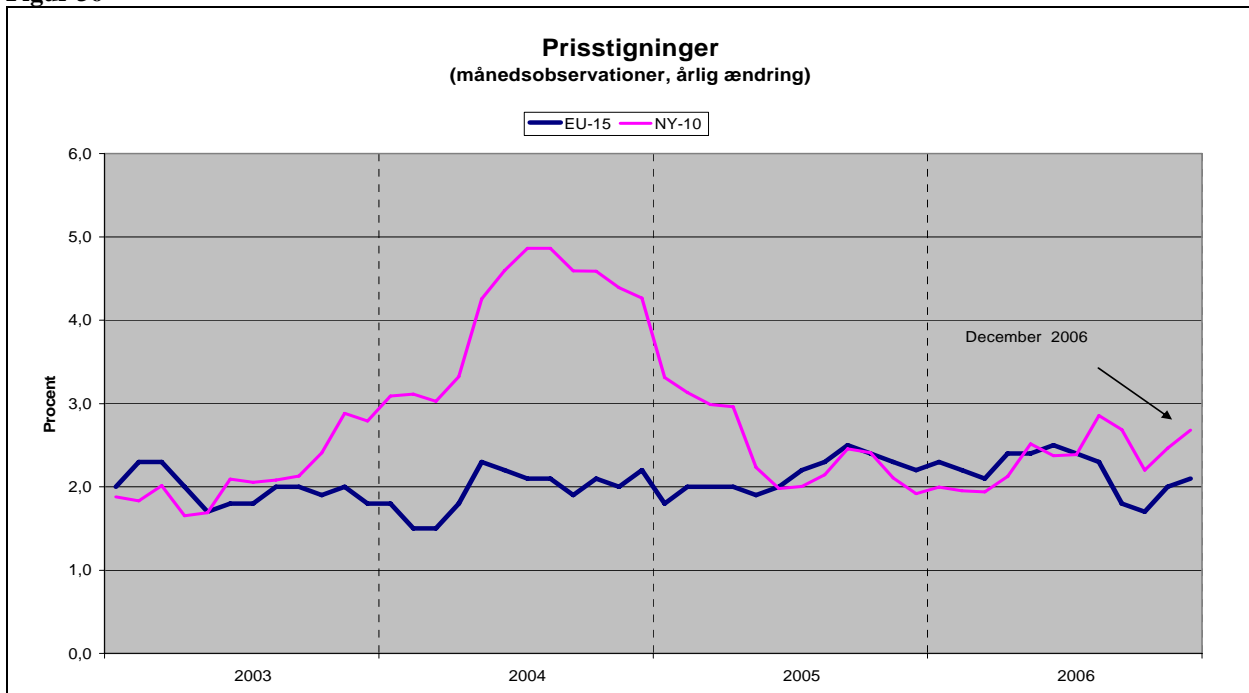
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autum 2006 og egne beregninger.

Ledigheden falder fortsat med stor hastighed i de nye EU-lande, og som det ses af figuren, er der tale om (langsom) konvergens mellem EU-15 og EU-10 på ledighedsområdet. Især er ledigheden faldet i Polen. Når ledigheden stiger i Ungarn (i prognoseperioden) skyldes det, at man af hensyn til de offentlige finanser må stramme op i økonomien.

Priserne

Figur 36

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 21

Årlige prisstigninger (HICP %)	2003			2004			2005			Kommissionens prognose		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
EU - 10	2,1	4,1	2,5	2,5	3,4	3,0						
Polen	0,7	3,6	2,2	1,4	2,5	2,8						
Ungarn	4,7	6,8	3,5	3,9	6,8	3,9						
Tjekkiet	-0,1	2,6	1,6	2,5	2,7	2,9						
Estland	1,4	3,0	4,1	4,4	4,2	4,6						
Letland	2,9	6,2	6,9	6,7	5,8	5,4						
Litauen	-1,1	1,2	2,7	3,8	4,6	3,3						
Slovenien	5,7	3,7	2,5	2,5	2,5	2,6						
Slovakiet	8,4	7,5	2,8	4,5	3,4	2,5						
Malta	1,9	2,7	2,5	3,0	2,6	2,4						
Cypern	4,0	1,9	2,0	2,4	2,0	2,4						

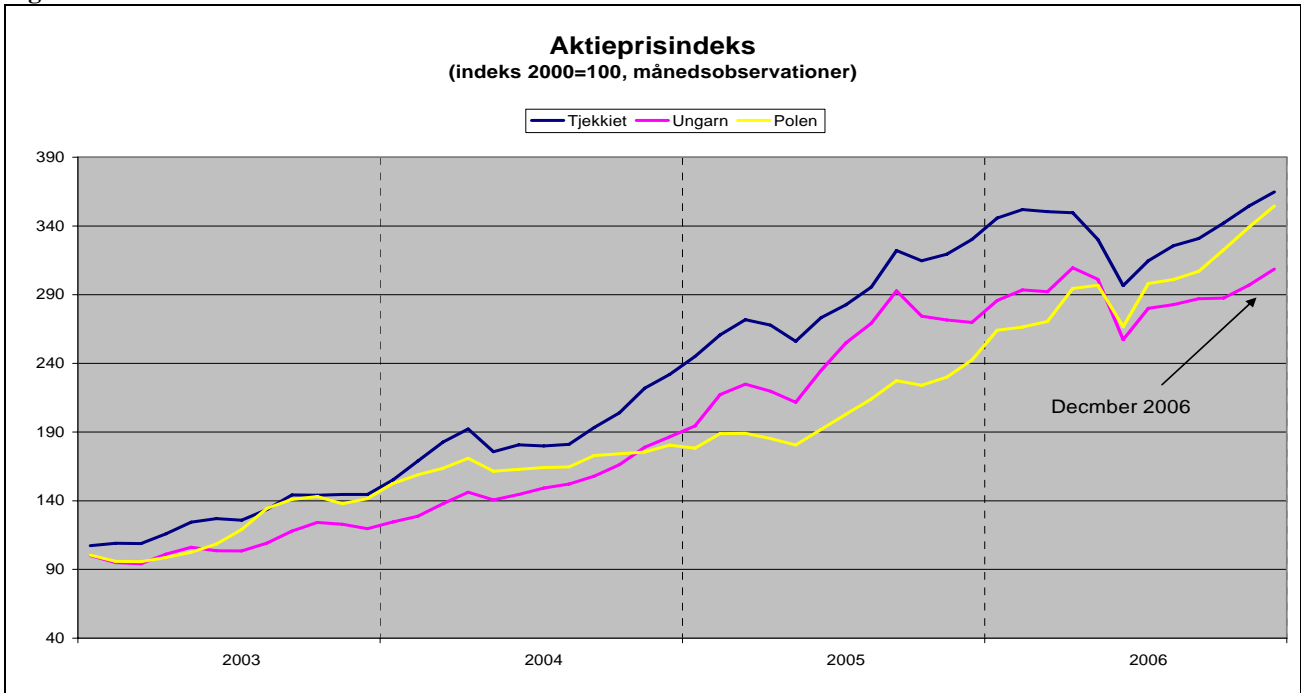
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Autumn 2006 og egne beregninger.

Prisudviklingen er under fuld kontrol i de nye EU-lande. For 2006 er der næsten ingen forskel mellem EU-15 og EU-10. Der regnes dog med lidt større prisstigninger i 2007, som følge af dels nye skatter og afgifter og stigende gaspriser fra Rusland.

Aktiekursudviklingen

Figur 37

Kilde: Eurostat

Efter et mindre tilbageslag i aktiekurserne i midten af 2006 (som også gjorde sig gældende i Danmark, se side 11) er der igen **komet gang i aktiekurserne** i de tre største af de 10 nye EU-lande (Polen, Tjekkiet og Ungarn). Der har stadig været en forrygende udvikling i aktiekurserne i de tre lande siden år 2004, hvor de blev optaget i EU.

Bulgarien

Tabel 22 viser en oversigt over nøgletallene for den økonomiske situation i Bulgarien.

Tabel 22

	Kommissionens prognose					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. BNP, pct. (vækst)	4,5	5,7	5,5	6,0	6,0	6,2
2. Privat forbrug, pct. (vækst)	6,4	4,7	7,7	6,0	6,5	7,0
3. Offentligt forbrug, pct. (vækst)	7,6	6,5	3,5	2,5	3,0	3,0
4. Investeringer, pct. (vækst)	13,9	13,5	19,0	17,5	14,0	14,0
5. Arbejdsløshed, pct.	13,7	12,0	10,1	8,9	7,7	7,0
6. Betalingsbalance i % af BNP	-5,5	-5,8	-11,3	-13,9	-13,5	-12,4
7. Offentligt budget i % af BNP	0,3	1,9	3,1	3,0	1,9	-
8. Off. gæld i % af BNP (total)	46,0	38,4	29,8	25,8	21,8	17,9

Kilde: Eurostat, Europa-kommissionens – Economic Forecasts, efterår 2006.

Generelt må det siges, at Bulgariens økonomiske udvikling er præget af **pæne** nøgletal. Den økonomiske **vækst i BNP** er nogenlunde stabil på et ret højt niveau svarende til 5-6 pct. årligt. Det **private forbrug** stiger med nogenlunde samme størrelsesorden, medens det **offentlige forbrug** kun udviser stigningsprocenter, der er halvt så store (i prognoseperioden). Også **prisstigningerne** er yderst moderate (ca. 3 procent årligt).

Ifølge EU-kommissionen prøver den bulgarske regering at holde det offentlige forbrug nede, for at give plads til **investeringerne**, og det må da også siges at være lykkedes, idet investeringerne stiger med 15-20 pct. årligt.

Arbejdsløsheden er et andet lyspunkt, idet arbejdsløshedsprocenten er faldet konstant i løbet af de sidste 4 år til 8,9 pct. i 2006. For 2008 forventes arbejdsløshedsprocenten at være helt ned på 7 pct.

De offentlige finanser er tilsyneladende i god form med et **overskud** på det offentlige budget på 3 pct. i 2005 og 2006. For 2007 forventes overskuddet dog at falde til små 2 pct. Den **offentlige gæld** er absolut håndterbar på kun 25-30 pct. af BNP i 2005 og 2006. I 2008 forventes gælden at være helt nede på 18 pct. af BNP.

Det eneste nøgletal, der ses at give anledning til bemærkninger er **underskuddet på betalingsbalancens løbende poster**, der er oppe på 13-14 pct. af BNP. Det er et ekstremt stort underskud, der delvist er forårsaget af de høje investeringer, der er meget importtunge. Privatforbruget er også med til at trække importen op.

Rumænien

Tabel 23 viser en oversigt over nøgletallene for den økonomiske situation i Rumænien.

Tabel 23

	Årlig realvækst			Kommissionens prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. BNP, pct. (vækst)	5,2	8,4	4,1	7,2	5,8	5,6
2. Privat forbrug, pct. (vækst)	8,4	14,2	9,7	11,5	9,0	7,5
3. Offentligt forbrug, pct. (vækst)	7,7	4,2	4,5	4,0	4,5	5,0
4. Investeringer, pct. (vækst)	8,6	10,8	13,0	10,0	10,5	9,0
5. Arbejdsløshed, pct.	6,8	7,6	7,7	7,6	7,5	7,6
6. Betalingsbalance i % af BNP	-4,8	-12,7	-8,7	-10,3	-11,8	-13,3
7. Offentligt budget i % af BNP	-1,7	-1,3	-0,4	-2,3	-5,4	-
8. Off. gæld i % af BNP (total)	21,5	18,8	15,9	13,7	13,9	14,4

Kilde: Eurostat, Europa-kommissionens – Economic Forecasts, efterår 2006.

Ligesom for Bulgariens vedkommende er udviklingen i Rumæniens økonomiske nøgletal forholdsvis pæne.

Den **økonomiske vækst** i BNP er nogenlunde stabil på et niveau af 6-7 pct. årligt. Det **private forbrug** vokser med ikke mindre end 10-11 pct. i 2005 og 2006, men der regnes dog med et lille fald i 2008. Stigningen i det private forbrug er stærkt medvirkende til den høje vækst i BNP. Det **offentlige forbrug** vokser rimeligt stærkt med 4-5 pct. årligt. Også **prisstigningerne** er lige i overkanten med en årlig vækst på 5-6 procent.

Ligesom for Bulgariens vedkommende stiger **investeringerne** også kraftigt i Rumænien. Stigningstaksten er på omkring 10 pct. årligt, hvilket dog ikke er helt så højt som i Bulgarien. **Arbejdsløshedsudviklingen** er meget positiv. Ledighedsprocenten er meget stabil og ligger på omkring 7 ½ pct.

De **offentlige finanser** er knap så gode. Underskuddet på de **offentlige budgetter** ser ud til at være stærkt stigende og når op på 5 ½ pct. af BNP i 2007. Det er et område man skal være meget opmærksom på. **Den offentlige gæld** er dog stadig meget lille, og selvom der er en vis stigning, udgør gælden dog kun 13-14 pct. af BNP.

Det helt store problem for Rumænien (ligesom for Bulgarien) er det store underskud på **betalingsbalancen**, der ligger på omkring 10 pct. af BNP, men forventes at stige til 13 pct. i 2008. Også her er det en stor indenlandsk efterspørgsel til privat forbrug og investeringer, der trækker op i importen og øger underskuddet.